

آفتاب

- ◆ از بحران به کمیابی
- ◆ از رنجی که می‌بریم
- ◆ شایستگی و مهارت
- ◆ جایگاه کار و کسب
- ◆ فراتر از تراکنش

نشریه داخلی بانک خاورمیانه. سال چهارم. شماره ۱۵. فروردین ۱۳۹۷

پایداری نوسان‌ها	۲
تفاوت بود و نبود برجام برای اقتصاد ایران	۳
زمین بی‌قرار	۴
استارت مسکن	۶
از بحران به کمیابی	۸
حملات سایبری و راه‌های مقابله با آن	۹
بلاک چین و تاثیر آن بر نظام‌های پرداخت	۱۰
بهرتر است بدانییم	۱۱
لایحه بودجه ۱۳۹۷ در یک نگاه	۱۲
از رنجی که می‌بریم	۱۴
شایستگی و مهارت	۱۶
جایگاه کار و کسب	۱۷
توانبخشی افراد توانیاب	۱۸
فرانر از تراکنش	۱۹
شاخص‌های اثربخش	۲۰
درآمدی بر ثروت عمومی ملل	۲۲
از کویر تا گلستان	۲۳
اخبار	۲۴

سردبیر: محسن کریمی
دبیران اجرایی: مریم ذوالفقار
 پیام طراوتی
 زیر نظر مدیریت ارتباطات بانک خاورمیانه

همکاران این شماره:
 آرین آقابلیگی، محمد احدی پرست، فرزاد اویسی، احمد بختیاری،
 امیر بهزادی‌نیا، محسن جلال پور، مریم ذوالفقار، حسین سلطان آبادی،
 انسبه طباطبایی، محسن کریمی، محمد کوثری، لیلی نصرتی
طراح گرافیک و صفحه‌آرا:
 حنانه نیازمند

برای دریافت فایل الکترونیکی نشریه لطفاً یک ایمیل با
 عنوان اشتراک آفتاب خاورمیانه به نشانی
info@middleeastbank.ir
 ارسال فرمایید.

- آفتاب خاورمیانه یک نشریه داخلی و مستقل است که تمامی حقوق آن به بانک خاورمیانه تعلق دارد.
- مسوولیت مطالب نشریه با پدیدآورندگان است و انتشار آنها لزوماً به معنی تایید تمام یا بخشی از مطالب نیست.
- نقل مطالب از نشریه با ذکر منبع مانهی ندارد.
- منابع در آرشینو نشریه موجودند.

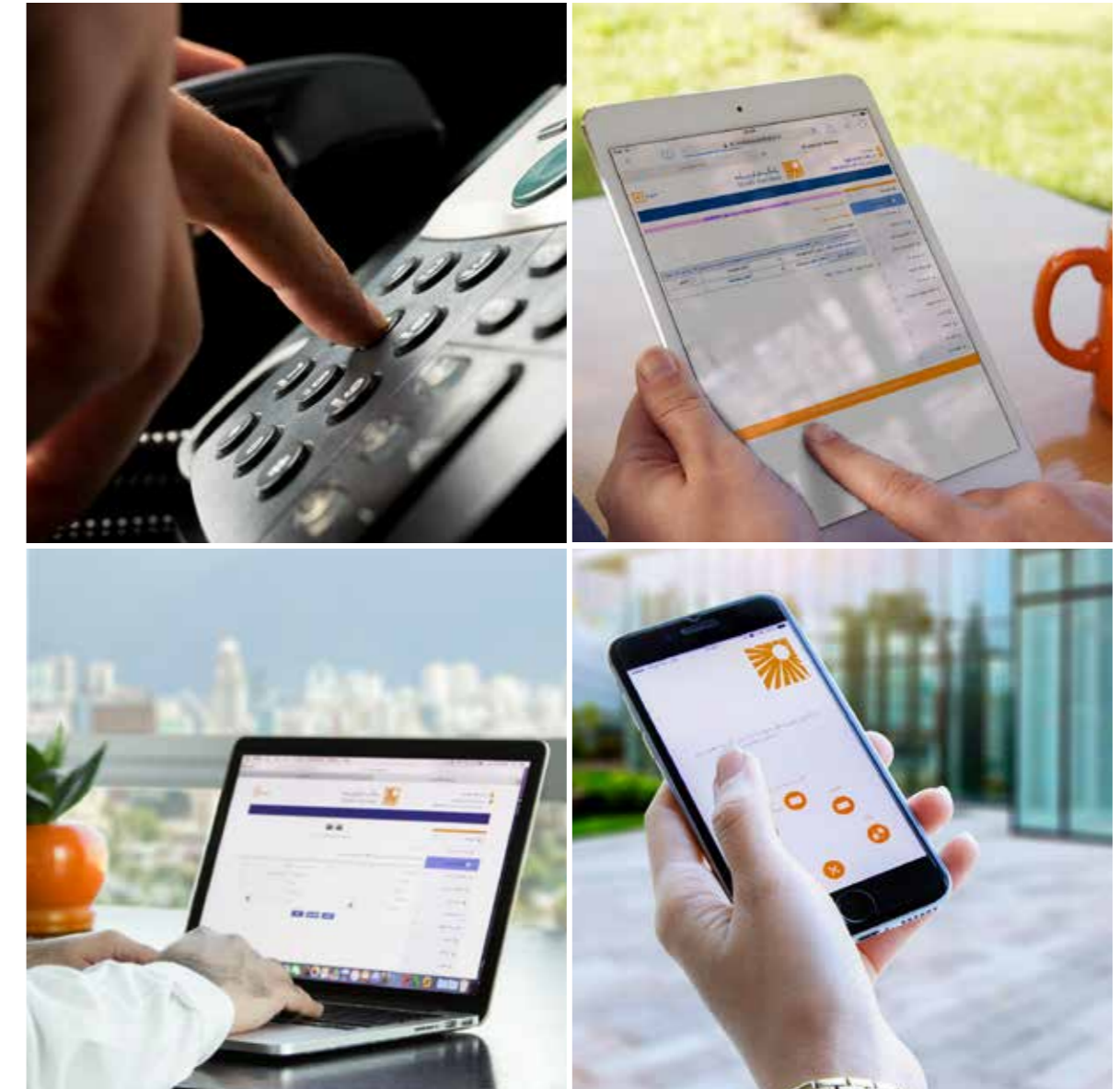
دیدگاه‌ها و مقالات خود را از طریق پست الکترونیک یا
 نشانی پستی برای ما ارسال نمایید و یا با ما تماس بگیرید.

نشانی: تهران، خیابان احمد قصیر (بخارست)،
 نبش خیابان پنجم، شماره ۲،
 ساختمان مرکزی بانک خاورمیانه
کد پستی: ۱۵۱۳۶۴۵۷۱۷
تهران، صندوق پستی: ۴۴۴۵-۱۵۸۷۵

تلفن: ۴۲۱۷ ۸۰۰۰
 دورنگار: ۸۸۷۰ ۱۰۹۵
 پیام کوتاه: ۳۰۰۰۴۲۱۷۸
مرکز ارتباط با مشتریان: ۸۸۷۲ ۶۶۹۰
امور سهامداران: ۴۲۱۷ ۸۰۲۰

www.middleeastbank.ir
info@middleeastbank.ir

https://telegram.me/ME_Bank

هوای پاک؛ حق همه

از خدمات بانکداری الکترونیک استفاده کنیم.

بانک خاورمیانه
Middle East Bank

www.middleeastbank.ir
info@middleeastbank.ir

پایداری نوسان‌ها

محسن کریمی

مدیر ار تباطات • بانک خاورمیانه

◆ سال ۹۶ برای نظام پولی و اقتصادی کشور سالی پر از چالش بود. موسسه‌های مالی غیرمجاز، بی‌ثباتی بازار ارز، کاهش ارزش پول ملی، مشکلات ارتباط پولی با بانک‌های خارجی و نامشخص بودن ادامه تعلیق تحریم‌های بانکی مشکلاتی هستند که به سال ۹۷ هم منتقل می‌شوند.

موضوع تعیین تکلیف موسسه‌های مالی و اعتباری بدون مجوز جزو چالش‌های بزرگ بانک مرکزی در سال گذشته بود تا جایی که مقام‌های رده بالای حکومتی نیز در حل‌وفصل آن ورود کردند. به گفته معاون اقتصادی رییس جمهوری "موسسات مالی و اعتباری غیرمجاز" نظم مالی کشور را به هم ریخته‌اند، این موسسات با ۲۰ هزار میلیارد تومان پولی که باید صرف کسب‌وکار و تولید می‌شد، معلوم نیست چه کرده‌اند. این پول‌ها در این شرایط خیلی سخت می‌توانست به تولید و کسب‌وکار بخش خصوصی کمک کند، اما صرف اشخاصی شده که پول‌های مردم را گرفته‌اند و معلوم نیست چه کرده‌اند."

در نهایت بانک مرکزی برای بازپرداخت سپرده مشتریان یک خط اعتباری تخصیص داد و قرار شد دارایی این بنگاه‌ها نقد شود و سپرده‌ها با سود قانونی ۱۵ درصد پرداخت شود.

موسسه اعتباری فرشتگان، تعاونی‌های اعتباری افضل توس، وحدت و البرز ایرانیان در مجموع بیش از چهار میلیون سپرده‌گذار نگران و عصبانی را به نظام بانکی تحمیل کردند.

بر اساس اعلام بانک مرکزی، رشد اقتصادی کشور بر اساس قیمت‌های پایه سال ۱۳۹۰ در شش ماهه نخست سال ۱۳۹۶، به ۴/۵ درصد و تولید ناخالص داخلی کشور به قیمت پایه و به قیمت‌های ثابت سال ۱۳۹۰ در شش ماهه اول سال ۱۳۹۶ به ۳٫۵۳۹/۱ هزار میلیارد ریال رسید که نسبت به رقم مشابه شش ماهه اول سال ۱۳۹۵ معادل ۴/۵ درصد افزایش یافته است.

بانک جهانی پیش‌بینی کرد رشد اقتصادی ایران در سال ۲۰۱۸ به ۴ درصد و در سال ۲۰۱۹ به ۴/۳ درصد می‌رسد. در گزارش قبلی که در ژوئن سال ۲۰۱۷ منتشر شده بود، رشد تولید ناخالص داخلی ایران ۴/۱ درصد برای سال ۲۰۱۸ و ۴/۲ درصد برای سال ۲۰۱۹ پیش‌بینی شده بود.

این بانک هم‌چنین اعلام کرد رشد اقتصادی ایران به عنوان دومین اقتصاد بزرگ منطقه، در سال ۲۰۲۰ به ۴/۳ درصد خواهد رسید زیرا رشد بالاتر سرمایه‌گذاری در کشور، کاهش تولید نفت و محدودیت دسترسی به تامین مالی را جبران خواهد کرد.

نگرانی‌های ناشی از سیاست‌های آمریکا در قبال پایبندی به برجام و مسائل مرتبط با تعلیق تحریم‌های اقتصادی جزو دغدغه‌های سیاسی–اقتصادی کشور در سال ۹۶ بود. مجید تخت‌روانچی، معاون سیاسی دفتر رییس‌جمهور و مذاکره‌کننده ارشد هسته‌ای در مورد تصمیم آمریکا درخصوص توافق هسته‌ای و نگاه اروپا به برجام گفت که همچنان به سرمایه‌گذاری شرکت‌های بزرگ اروپایی از جمله شرکت‌های بین‌المللی نفتی در ایران امیدوار است. او معتقد است درخصوص محدودیت‌های ایران در مبادلات بانکی بین‌المللی با طرف‌های اروپایی در بحث فروش نفت و ارتباطات بانکی مرتبط با این موضوع، مشکلات موجود در گذشته رفع شده ولی مشکلات بانکی در مورد نحوه ارتباط با بانک‌های بزرگ خارجی که عمدتا اروپایی هستند همچنان پابرجاست. در حال حاضر روابط کارگزاری با بسیاری از بانک‌های خارجی برقرار است ولی بانک‌های بزرگ به دلیل نگرانی از برخوردهای تند آمریکا با محافظه‌کاری بیشتری رفتار می‌کنند.

از سویی بانک‌هایی از کشورهای هند، چین، کره‌جنوبی، دانمارک، اتریش، روسیه، بلاروس و ایتالیا با امضای قراردادهای فاینانس برقراری ارتباط مالی را به رسمیت شناخته‌اند. بیشتر طرح‌ها و پروژه‌هایی که از منابع مالی خارجی استفاده خواهند کرد در زمینه حمل‌ونقل ریلی، احداث نیروگاه، کارخانه فولاد، احداث بیمارستان، تکمیل پروژه‌های نفت و پتروشیمی خواهند بود.

تاکنون بیش از ۲۹ میلیارد دلار موافقت‌نامه استفاده از فاینانس با طرف‌های خارجی به امضا رسیده که از این میزان ۱۲ میلیارد دلار در حال طی کردن مراحل نهایی هستند و وارد مرحله اجرا خواهند شد.

مجلس برای بودجه سال ۹۷ سقف تسهیلات تامین مالی خارجی (فاینانس) برای طرح‌ها را ۳۰ میلیارد دلار تعیین کرد.

بهبود رتبه اعتباری ایران در سال ۹۶ خبر مثبتی بود که کاهش هزینه‌های تامین مالی خارجی را به‌همراه خواهد داشت.

سازمان همکاری اقتصادی و توسعه (OECD) در جدیدترین رتبه‌بندی خود، ایران را از نظر ریسک سرمایه‌گذاری از رتبه ۶ به رتبه ۵ ارتقا داد. مقایسه بین رتبه ۷ و رتبه ۵ که اکنون ایران در آن قرار گرفته، از تفاوت حدود ۵ درصدی در هزینه‌های تامین مالی حکایت دارد یعنی براساس نیاز سالانه کشور به ۶۵ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری و تامین مالی خارجی تا ۴ میلیارد دلار در هزینه‌های ارزی کشور صرفه‌جویی می‌شود. یکی از فاکتورهای مهم در بهبود این رتبه، سابقه ایفای تعهدات ارزی است.

برنامه ششم توسعه رشد اقتصادی ۸ درصدی را پیش‌بینی و هدف‌گذاری کرده و دولت نیز معتقد است تا زمانی که جذب سرمایه‌گذاری خارجی در سال به میزان ۳۰ میلیارد دلار در بخش‌های مختلف، نداشته باشیم امکان رسیدن به این نرخ رشد را نداریم. در مورد سرمایه‌گذاری خارجی، علاوه بر مقررات‌زدایی از قوانین متناقض و بروکراسی موجود، یکی از الزامات جذب سرمایه‌گذاری خارجی یکسان‌سازی نرخ ارز است، نظام چند نرخي ارز رغبت چندانی در سرمایه‌گذار خارجی برنمی‌انگیزد. به رغم انتشار اخبار متناقض در مورد اهتمام دولت و بانک مرکزی برای یکسان کردن نرخ ارز در سال ۹۶ متاسفانه نه تنها این مهم به سرانجام نرسید بلکه در فصل پایانی سال شاهد نوسان شدید و افزایش چشمگیر نرخ ارز در بازار آزاد بودیم. تا جایی که بانک مرکزی برخلاف تلاش چند سال اخیر برای کاهش نرخ سود سپرده‌ها تصمیم گرفت برای جذب منابع آزاد بازار و جلوگیری از سفته‌بازی در بازار ارز به بانک‌ها اجازه دهد گواهی سپرده ریالی با نرخ ۲۰ درصد منتشر کنند. از سویی با ایجاد محدودیت در زمان تسویه تراکنش‌های بانکی از انتقال آنی پول جلوگیری کرد و صرفاً‌ها نیز مکلف شدند با نرخ سامانه سنا معاملات را انجام دهند. با این تمهیدات به‌طور موقت از افزایش نرخ ارز و عطش خرید در بازار کاسته شد ولی به علت عرضه نشدن ارز در بازار مجددا تقاضا بالا رفت و بازار جدیدی با نرخ سوم شکل گرفت.

پس از تکرار کاهش دستوری نرخ سود در نظام بانکی که روی حاشیه سود بانک‌ها نیز تأثیرگذار بود موضوع دریافت کارمزد از انجام خدمات بانکی بار دیگر در محافل رسمی مطرح شد. رییس کل بانک مرکزی با تأکید بر اینکه بانک‌ها باید بتوانند از محل کارمزدها هزینه‌های خود را تامین کنند، گفت: "نظام کارمزد بانکی باید اصلاح شود. اگر بانکی بتواند با کارمزدها، هزینه‌های خود را پوشش دهد، از ساختار با ثبات مالی برخوردار است."

بانک‌ها به منظور فرهنگ‌سازی و همه‌گیر شدن استفاده از خدمات بانکداری الکترونیکی از دریافت کارمزد برای ارائه خدمات خودداری کردند و تغییر دادن این عرف در حال حاضر یکی از چالش‌های نظام بانکی است.

در این زمینه معاون فناوری‌های نوین بانک مرکزی از نهایی شدن سیاست دریافت کارمزد تا پایان سال ۹۶ خبر داد و گفت: "سیاست کلی در مورد اینکه از ذی‌نفع واقعی کارمزد را دریافت کنیم و در یک بازه زمانی مشخصی به قیمت تمام شده برسیم، باید با سیاست پیاده‌سازی معقولی همراه باشد ولی زمان اجرا بستگی به سیاست‌های سال آینده دارد."

حذف بنگاهداری و فروش دارایی‌های مازاد بانک‌ها موضوعی بود که بارها توسط مسوولان مطرح شده ولی توفیق چندانی در این زمینه حاصل نشده است. وزیر امور اقتصادی و دارایی در این زمینه تأکید کرده است که "بر اساس قانون رفع موانع تولید، بانک‌ها باید تا خردادماه ۱۳۹۷ دستب از بنگاهداری بردارند و توقع جدی من این است که بازار بورس به این فرآیند کمک کند."

چالش پول مجازی به‌خصوص بیت‌کوین موضوعی بود که کشورهای مختلفی را به واکنش واداشت و بانک‌های مرکزی کشورها، اظهارنظرهای مختلفی در مورد قانونی بودن و قابل کنترل بودن آن مطرح کردند. رییس سازمان بورس گفت: خریدوفروش "بیت‌کوین" در کارگزاری‌ها تخلف است. سازمان بورس و اوراق بهادار در حال بررسی وضعیت بیت‌کوین برای ورود به اقتصاد کشور است و هنوز در این مورد به نتیجه نرسیده است؛ بنابراین اگر کارگزاری‌ها اقدام به خریدوفروش محصولات کنند، تخلف کرده‌اند.

به اعتقاد او هر ابزار مالی یا کالایی که بخواهد وارد بازار سرمایه ایران شود، باید از نظر نحوه عرضه و میزان کنترلی که بر آن اعمال می‌شود، مورد ارزیابی قرار گیرد. ■

تفاوت بود و نبود برجام برای اقتصاد ایران

محسن جلال‌پور

رییس سابق اتاق بازرگانی ایران

◆ برای اثبات این گزاره که «برجام» اثرگذاری مثبتی بر روندهای اقتصاد ایران داشته، کافی است به آمار رشد اقتصادی سال ۱۳۹۵ نگاه کنیم.

در این سال در اثر اجرای برجام محدودیت‌های نفتی برداشته شد و رشد اقتصادی تحت تاثیر افزایش تولید و صادرات نفت به ۱۲/۵ درصد رسید. پیش از آن در سال‌های ۹۱ تا ۹۴ که تحریم‌های مختلفی علیه اقتصاد ایران اعمال شد، میانگین رشد اقتصادی، منفی ۱/۸ درصد بوده است.

به این ترتیب آنچه باعث شده توافق برجام همچنان برای جامعه ایرانی مهم باشد، بازگشت تحریم‌های ناجوانمردانه و افزایش ریسک سرمایه‌گذاری در صورت لغو این توافق است. دونالد ترامپ از ابتدای ورود به کاخ سفید، سیاست تقابل با ایران را به صورت جدی دنبال کرد. هرچند او در رقابت‌های انتخاباتی از لزوم پاره کردن توافق برجام سخن گفته بود اما تا امروز به دو دلیل نتوانسته به این وعده انتخاباتی جامه عمل بپوشاند.

دلیل اول این است که لغو یک‌جانبه برجام به بی‌اعتبار شدن جایگاه آمریکا در جهان می‌انجامد. هم ترامپ و هم عقلای آمریکا به این نتیجه رسیده‌اند که اگر زیر توافق برجام بزنند و این توافق را به‌صورت یک‌جانبه لغو کنند، قطعاً به اعتبار بین‌المللی آمریکا ضربه شدیدی وارد خواهند کرد.

عامل بازدارنده دیگر این است که اتحادیه اروپا و خیلی از کشورهای دیگر موافق لغو برجام نیستند و با دولت آمریکا همراهی نمی‌کنند. چون برجام یک توافق چندجانبه است و خیلی از کشورها در شکل‌گیری آن نقش داشته‌اند. در کنار این دو عامل بازدارنده، دو عامل پیش برنده هم وجود دارد.

دو عاملی که نقش پیش‌سران را در بی‌اثر کردن برجام ایفا می‌کنند. نخستین عامل این است که ترامپ متوجه شده با وجود برجام نمی‌تواند سیاست‌های ضد ایرانی هیات حاکمه آمریکا را علیه ایران بسنج کند. یعنی اینکه وجود برجام مانعی است برای اینکه بتوانند نقش ایران را در منطقه کمرنگ کند. دلیل دیگر اینکه ترامپ در برابر لابی متحدان عرب و یهودی‌اش متعهد به لغو برجام شده است.

به این ترتیب سیاست آمریکا این است که از طریق ایجاد جو روانی، شرایط را به گونه‌ای طراحی کند که ایران خودش تصمیم به خروج از این توافق بگیرد. بازی‌های ترامپ دقیقاً بر همین استراتژی استوار است.

اما سوالی که اینجا مطرح می‌شود این است که بهترین استراتژی ایران در این بازی چیست؟

همان‌طور که در ابتدای نوشته مطرح کردم، برجام تا این جا برای ایران منافع زیادی داشته است. برجام دست کم باعث شد تا ایران بتواند نقش قبلی خود را در بازارهای جهانی نفت به دست آورد و از این طریق توانست رشد اقتصادی ایجاد کند و بر بخشی از چالش‌های اقتصادی‌اش فائق آید. هر چند فرصت سوزی هم داشتیم و نتوانستیم از فضای به وجود آمده برای افزایش مبادلات بین‌المللی بهره‌برداری کنیم اما به هر حال حداقل‌هایی از این توافق نصیب اقتصاد ایران شد.

شخصاً معتقدم هنوز برجام برای ما از حیز انتفاع خارج نشده و تا زمانی که امکان استفاده از آن وجود دارد، باید در برابر بازی‌های ترامپ مقاومت کنیم. این دیدگاه از آن جا حائز اهمیت است که اقتصاد ایران برای دستیابی به رشد اقتصادی نیاز به برون‌گرایی دارد. توضیح اینکه برای دستیابی به رشد اشتغال‌زا و پایدار، باید زمینه برای سرمایه‌گذاری بیشتر در اقتصاد کشور فراهم شود.

یکی از کلیدی‌ترین متغیرهای اثرگذار بر رشد اقتصادی، سرمایه‌گذاری است. همان‌طور که در سال‌های گذشته رشد اقتصاد ایران تحت تاثیر این متغیر قرار داشته، در آینده هم عنصر سرمایه بشدت در این روند نقش ایفا خواهد کرد. اگر نگاه ما معطوف به آینده باشد، متوجه خواهیم شد که عوامل زیادی می‌توانند بر روند سرمایه‌گذاری سال‌های آینده تاثیر منفی بگذارند.

در کنار متغیرهای داخلی اثرگذار بر روند سرمایه‌گذاری مثل قیمت پایین نفت، ضعف بنیه مالی دولت، نظام تامین مالی آشفته و فضای نامساعد کسب‌وکار، نباید از کنار افزایش ریسک هم به آسانی بگذریم. همان‌طور که اشاره شد، هرچند برجام توانسته بهبود قابل ملاحظه‌ای در شرایط مبادلات خارجی و همین‌طور کاهش ریسک کلان اقتصاد ایجاد کند اما به قدرت رسیدن دونالد ترامپ منجر به افزایش نااطمینانی در اقتصاد ایران شده است.

در حال حاضر نااطمینانی نسبت به تداوم برجام، افزایش تحریم‌ها مانند قانون کاتسا^۱ و شدت گرفتن تنش‌های منطقه‌ای که به نظر می‌رسد با تحریکات آمریکا مرتبط است، منجر به افزایش ریسک سرمایه‌گذاری در ایران شده است. نتیجه اینکه با وجود عوامل بازدارنده و تداوم روند موجود، رشد اقتصادی سال ۱۳۹۶ در حدود ۴ درصد و متوسط رشد اقتصادی کشور در سال‌های آینده کمتر از ۳ درصد پیش‌بینی می‌شود. با این سطح از رشد، نمی‌توانیم امیدوار به حل ایرچالش بیکاری در کشور باشیم. ■

* قانون کاتسا: قانون مقابله با دشمنان آمریکا از طریق تحریم است که بر اساس آن ایران، کره شمالی و روسیه هدف قرار گرفته شده است.

قبل از وقوع زلزله

زمین بی قرار

احمد بختیاری
دبیر سازمان مردم نهاد خانه نجات ایران

ساختمان مناسب (مقاوم و استاندارد)

انتخاب صحیح ساختمان (برای خرید یا اجاره) یکی از موارد مهم فراموش شده است و باید موارد زیر در نظر گرفته شود:

- مطالعه نقشه‌های فنی ساختمان
- مشاوره با کارشناسان متخصص
- اولویت‌دهی به مقاومت ساختمان در کنار زیبایی و راحتی آن
- کنترل عرض معبر و مخاطرات اطراف ساختمان

مقاوم‌سازی غیرسازه‌ای

تثبیت اجزای غیر سازه‌ای که باید قبل از وقوع یک حادثه انجام گردد و نمونه‌های کاربردی و موجود در بازار (ابزارفروشی‌ها)

- انواع بست‌ها
- چسب‌های یک رو و دو رو
- مهارهای دوسمت چسب‌دار
- نبشی، پیچ و رولپلاک
- انواع ثابت‌کننده (stopper) های لوازم لغزنده

چیدمان صحیح

چیدمان صحیح لوازم داخل ساختمان برای کاهش ریسک زمان خروج اضطراری

- دقت در انتخاب مبلمان هنگام خرید
- باز بودن مسیرهای خروج (داخل خانه و راه پله و ...)
- جابه‌جایی لوازم سنگین
- فضاهای دارای اولویت در ایمن‌سازی (محل خواب، آشپزخانه، اتاق نشیمن)

آشپزخانه یکی از مکان‌های پرریسک است که باید در چیدمان آن به موارد زیر دقت کرد:

- از قراردادن اشیاء بر روی کابینت‌ها خودداری کنید
- اشیاء سنگین را در طبقه پایین کابینت‌ها قرار دهید
- اشیاء سبک را در طبقه بالای کابینت‌ها قرار دهید
- برای درهای قفسه‌های بالایی حتماً بست تهیه کنید

تجهیز ساختمان (کوله نجات، لوازم اطفاء حریق، علایم ایمنی و ...)

برنامه ریزی شرایط بحران نیاز هر ساختمان، مجموعه و خانواده است.

- شناسایی نقاط امن و نا امن داخل ساختمان
- تعیین نزدیک‌ترین فضای امن تخلیه
- تهیه نقشه تخلیه
- تقسیم مسوولیت‌ها
- تعیین محلی برای تجمع افراد خانواده و تلفن شخص ثابت خارج از محدوده شهر
- تمرین و مانور

اتاق‌های خواب یکی از مکان‌های پرخطر هستند که باید حتماً به نکات زیر در آن توجه شود:

- استفاده از پرده‌های ضخیم برای پنجره‌های بزرگ
- قرار ندادن تخت خواب در زیر کمد، کتابخانه، قاب عکس، آینه و سایر اجسام معلق
- کنترل مسیرهای خروج

مسیرهای خروج باید همیشه مورد توجه باشند:

- مقابل درب اتاق‌ها و خروجی منزل کمد و کتابخانه، قرار ندهید
- راه‌پله‌ها و مسیرهای خروج اضطراری ساختمان را مسدود نکنید
- درب‌های خروج اضطراری و مسیر مربوطه را کنترل نموده و از باز بودن و ایمنی آن اطمینان حاصل نمایید

هنگام وقوع زلزله

هنگام وقوع زلزله فقط به نکات زیر توجه کنید:

- حفظ خونسردی
- هجوم نبردن به سمت درهای خروج
- پناهگیری

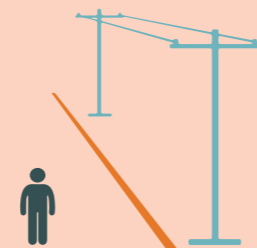
پس از وقوع زلزله

تخلیه امن اضطراری در اولویت است (بدون هجوم و فرار)

- کنترل سلامت سایرین
- اطفاء آتش‌های کوچک
- قطع شریان‌های اصلی آب، برق و گاز
- کمک به سایرین
- عبور از پله
- نظم هنگام تخلیه
- دریافت اطلاعات از طریق رادیو

جاگیری مطمئن

فاصله گرفتن از تیرهای برق

اطمینان از پوشاندن کامل سر و گردن

حرکت به سمت زمین

فاصله گرفتن از قفسه‌های بلند

عدم استفاده از پل‌ها
توقف اتومبیل در مسیرهای خلوت و باز

رفتار صحیح زیر آوار

- عدم استفاده از کبریت یا فندک
- اجتناب از تکان خوردن زیر آوار
- پوشاندن دهان با لباس
- ضربه روی لوله یا دیوار
- فریاد زدن و کمک خواستن

بازسازی و بازتوانی

- آواربرداری و نجات
- کمک‌های اولیه
- اسکان و اردوگاه اضطراری
- حمایت روانی
- جیره‌بندی مواد غذایی
- زندگی گروهی
- جلوگیری از اپیدمی بیماری‌ها و حفظ بهداشت
- مدیریت اجساد
- بازگشت به زندگی
- بازسازی

استارت مسکن

بررسی شرایط بازار مسکن در اواخر سال ۱۳۹۶

محمد کوری

کارشناس مدیریت تحقیقات اقتصادی • بانک خاورمیانه

تحولات شاخص‌های بازار مسکن، حداقل در شهر تهران، از اواسط پاییز ۱۳۹۶ حاکی از اتمام شرایط رکودی و شروع دوره رونق داشت. رشد قیمت، به عنوان اصلی‌ترین نماگر وضعیت بازار، از نرخ تورم متناظر سبقت گرفت و سرعت گران‌تر شدن مسکن بیش از متوسط سایر کالاها شد. در آذرماه نرخ رشد نقطه به نقطه قیمت مسکن به بیشترین مقدار خود از ابتدای سال ۱۳۹۲ رسید و نکته حائز اهمیت اینکه، این روند صعودی در زمستان هم ادامه داشت و قیمت باز هم فراتر رفت. حجم معاملات صورت گرفته هم وارد فاز جدیدی شد و بخش قابل توجهی از تقاضاهای انباشت شده به معامله واحدهای مسکونی انجامید. در حالی که تا پیش از این تقاضای غیرمصرفی تا حد زیادی از بازار مسکن خارج شده بود و تقریباً تنها متقاضیان مصرفی در بازار حضور داشتند، از انتهای پاییز امسال در کنار ورود بخش جدیدی از تقاضای مصرفی ایجاد شده به کمک تسهیلات بانک مسکن، به مرور تقاضای سرمایه‌های و حتی سفته‌بازی هم وارد بازار شد و تحرک جدیدی به تقاضای بازار بخشید. این فعل و انفعالات در نرخ رشد متغیرهای اصلی بازار مسکن تهران، از تغییر شرایط کلی این بازار و ورود به دوره رونق حکایت داشت. دوره رونقی که اگرچه به شدت و حدت سال‌های ۱۳۸۶ یا ۱۳۹۰ نخواهد بود، ولی می‌تواند بازار مسکن را مجدداً در زمره بازارهای جذاب سرمایه‌گذاری قرار دهد. متأسفانه اطلاعات به روز و قابل اتکالی از وضعیت بازار مسکن سایر شهرها منتشر نمی‌شود، اما می‌توان گفت سایر شهرهای بزرگ معمولاً با تاخیر، کمابیش روند تحولات شهر تهران را دنبال می‌کنند.

جزئیات تحولات اخیر

در حجم معاملات واحدهای مسکونی از آذر ۱۳۹۶ افزایش قابل توجهی پیدا کرد. ۵۰/۲ درصد رشد حجم معاملات نسبت به آذر سال گذشته، با ۲۰/۴ درصد رشد نسبت به ماه قبل، حتی در دوران رونق هم کم نظیر بود. در دی‌ماه این روند ادامه پیدا کرد و با ۶/۹ درصد رشد نسبت به ماه قبل، تعداد معاملات به بیش از ۱۹ هزار رسید که رقم بالایی محسوب می‌شود. با سطح بالای معاملات صورت گرفته در آذر و دی این‌طور تلقی می‌شد که این آمار بخش عمده تقاضای بالقوه تا آخر سال را هم شامل شده است، با این حال تعداد معاملات در بهمن‌ماه نیز تقریباً در همان سطح باقی ماند و تنها باندرکی کاهش نسبت به دی، به ۱۸/۴ هزار واحد رسید. هرچند به دلیل فرآیند زمان‌بر خرید و فروش مسکن که موجب می‌شود توافق اولیه بین خریدار و فروشنده با ثبت قرارداد معامله لزوماً در یک ماه انجام نگیرد، مقایسه آمار ماهانه معاملات مسکن

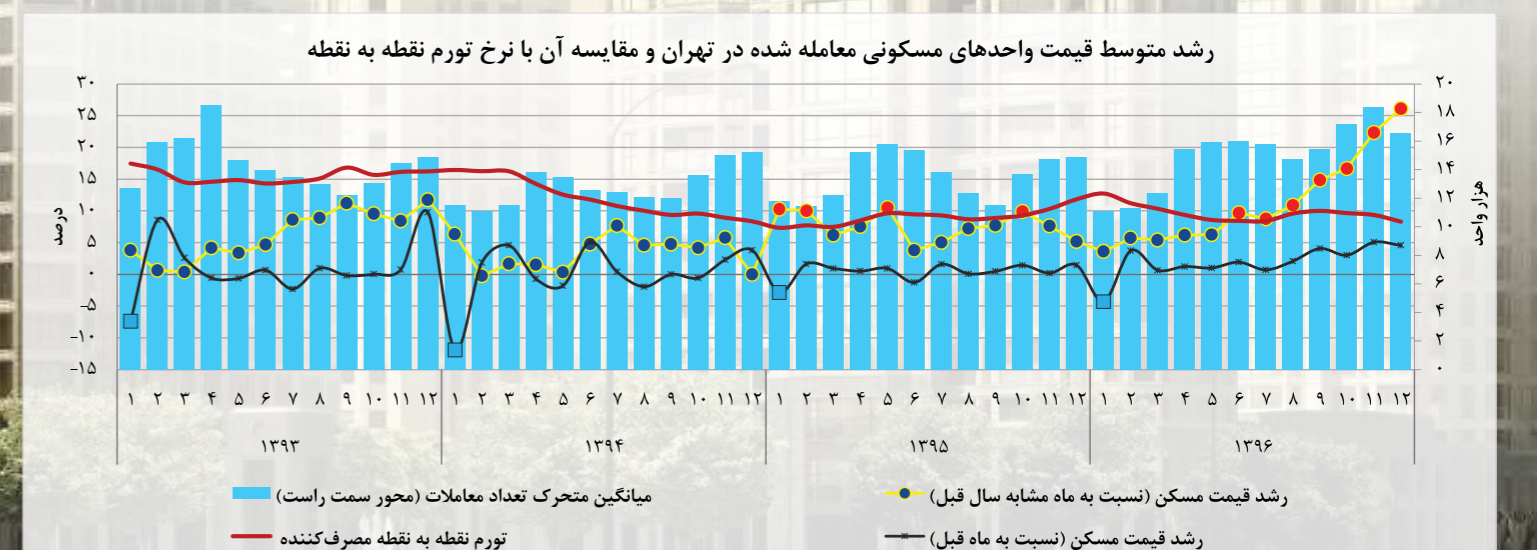
دقیق نیست و بهتر است بازه زمانی بزرگتری مدنظر قرار داده شود، نرخ رشد فوق‌الذکر آنقدر بالا هست که حتی در صورت تعدیل باز هم سیگنالی برای تحول در بازار مسکن و شروع دوره رونق محسوب شود. بررسی وضعیت معاملات در کل سال ۱۳۹۶ نیز از ثبت ۱۸۱ هزار معامله واحد مسکونی در تهران حکایت دارد که ۱۱/۸ درصد بیشتر از مدت مشابه سال قبل است. بنابراین در بازه زمانی بزرگ نیز تغییر فاز نسبت به سال قبل محسوس است.

در بهمن ۹۶ متوسط قیمت یک مترمربع واحد مسکونی در تهران به ۵/۵ میلیون تومان رسید که حاکی از رشد‌های قابل توجه ۵/۱ و ۲۲/۳ درصدی به ترتیب نسبت به ماه گذشته و ماه مشابه سال گذشته است. در بین مناطق شهرداری تهران، در انتهای سال ۱۳۹۶، بالاترین قیمت مطابق معمول متعلق به منطقه یک بود، که واحدهای مسکونی آن به‌طور متوسط متر مربعی ۱۲/۴ میلیون تومان به فروش رسیده‌اند. بعد از آن نیز مناطق ۳ و ۲ به ترتیب با متوسط قیمت مترمربعی ۱۰/۲ و ۹/۲ میلیون تومان، گران‌قیمت‌ترین مناطق تهران محسوب می‌شوند. البته از لحاظ رشد قیمت، منطقه ۵ شرایط بهتر و به نوعی خاص را تجربه کرد و در سه ماه انتهایی سال ۱۳۹۶ به ترتیب با ۵/۶، ۷/۴ و ۳/۴ درصد رشد ماهانه همراه بود. این در حالی است که طی این ماه‌ها مناطق ۱۸، ۱۲ و ۱۶ با کاهش قیمت (در متوسط واحدهای مسکونی معامله شده) همراه بوده‌اند.

متوسط قیمت در شهر تهران (میلیون تومان)	دی ۱۳۹۶	بهمن ۱۳۹۶	اسفند ۱۳۹۶
رشد متوسط قیمت نسبت به ماه قبل (درصد)	۳/۰	۵/۱	۴/۶
گران‌ترین منطقه (میلیون تومان)	منطقه ۱ (۱۱/۳)	منطقه ۱ (۱۱/۵)	منطقه ۱ (۱۲/۴)
ارزان‌ترین منطقه (میلیون تومان)	منطقه ۱۸ (۲/۵)	منطقه ۱۸ (۲/۴)	منطقه ۱۸ (۲/۴)
بیشترین رشد قیمت در ماه (درصد)	منطقه ۵ (۵/۶)	منطقه ۵ (۷/۴)	منطقه ۴ (۸/۴)
کمترین رشد قیمت در ماه (درصد)	منطقه ۲۰ (۰/۱)	منطقه ۱۸ (۲/۰)	منطقه ۱۸ (۲/۳)

روند تغییر سن بنا

توزیع معاملات بر حسب سال ساخت نشان می‌دهد که واحدهای با سن کمتر از ۵ سال همواره بیشترین سهم را در بین معاملات مسکن داشته‌اند. این امر به دلیل آن است که علاوه بر معاملاتی که برای تبدیل به احسن صورت می‌گیرد، تمام واحدهای نوساز که برای اولین بار در بازار عرضه و مورد خرید و فروش قرار می‌گیرند نیز در این گروه دسته‌بندی می‌شوند. با این حال با کاهش سرمایه‌گذاری و ساخت‌وساز جدید در سال‌های اخیر، سهم این واحدها در معاملات تهران نیز کمتر شده است. در حالی که در نیمه دوم سال ۱۳۹۲ واحدهای مسکونی کمتر از ۵ سال ساخت نزدیک به ۶۰ درصد معاملات را تشکیل می‌دادند، این سهم در نیمه دوم سال ۱۳۹۶ به ۴۸ درصد سقوط کرده است. از طرف دیگر واحدهای ۱۶ تا ۲۰ ساله از این لحاظ روند معکوسی داشته‌اند و سهم ۵ درصدی آنها در نیمه دوم ۱۳۹۲ به بیش از ۱۲ درصد در نیمه دوم سال ۱۳۹۶ رسیده است. سهم واحدهای میان‌سال

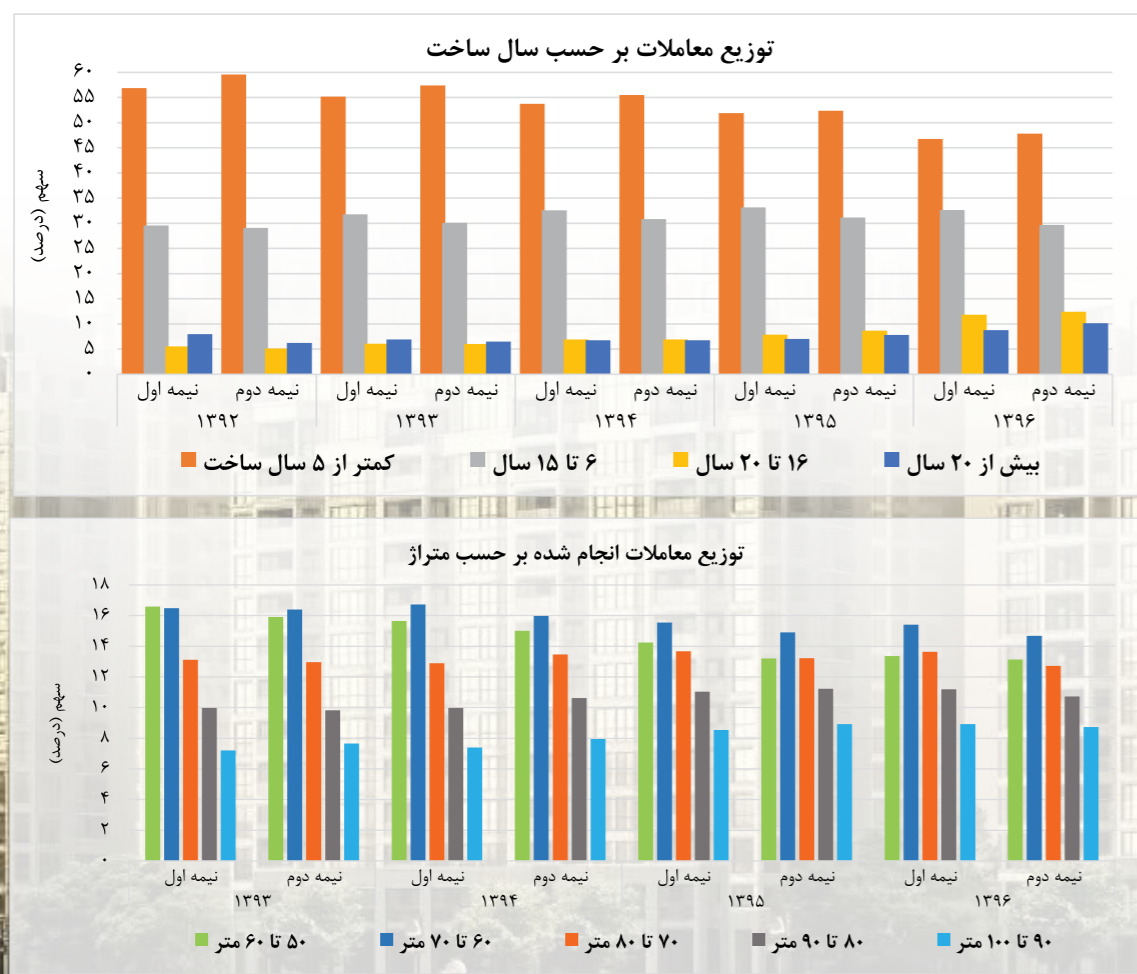
یعنی ۶ تا ۱۵ سال نیز معمولاً در اطراف ۳۰ درصد در حال نوسان بوده و تفاوت چندانی در این سال‌ها نداشته است. با شروع دوره رونق جدید نیز به نظر نمی‌رسد تعداد واحدهای کمتر از ۵ سال ساخت به اندازه سال ۱۳۹۲ برسد، چرا که به دلیل مساله کمیابی زمین در شهرهای بزرگ به خصوص تهران، یافتن ساختمان کلنگی برای ساخت‌وساز جدید به راحتی گذشته نیست. علاوه بر این، در شرایط فعلی جهش سرمایه‌گذاری نیز دور از انتظار است. بنابراین در سال‌های آینده نگاه بازار به سن واحدهای مسکونی بالاجبار تعدیل خواهد شد. به بیان ساده، واحدهای چند سال ساخت نیز تقریباً به منزله نوساز شناخته می‌شوند و واحدهای ۱۵ تا ۲۰ سال ساخت نیز مثل گذشته قدیمی قلمداد خواهند شد.

تغییر مترآز تعادلی

نکته قابل توجه دیگر در روند تحولات بازار مسکن تهران، تغییر در اندازه مترآز واحدهای معامله‌شده بود. علاوه بر قیمت هر متر مربع واحد مسکونی که در چند ماه اخیر روند صعودی به خود گرفته، متوسط مترآز واحدهای معامله شده نیز رو به افزایش است. به بیان دیگر عرضه و تقاضای واحدهای مسکونی، حداقل در شهر تهران، به مرور به سمت واحدهای با مترآز به نسبت بزرگتر در حال حرکت است. برای مثال در حالی که در نیمه اول سال ۱۳۹۳ واحدهای ۵۰ تا ۶۰ متر حدود ۱۷ درصد کل معاملات را تشکیل داده‌اند، در نیمه دوم سال ۱۳۹۶ تنها ۱۳ درصد معاملات به این واحدها اختصاص یافته است. در طرف مقابل واحدهای ۹۰ تا ۱۰۰ متر از سهم ۷ درصدی در نیمه اول ۱۳۹۳ به سهم ۹ درصدی در نیمه دوم سال ۱۳۹۶ رسیده‌اند. به نظر می‌رسد بالاتر رفتن قدرت خرید مصرف‌کنندگان خود را در مترآز واحدهای معامله شده نیز نشان داده و بخشی از متقاضیان از واحدهای

کوچک مترآز به سمت واحدهای با مترآز متوسط متمایل شده‌اند. البته بخشی از این تغییر مترآز معاملاتی نیز به خاطر ورود تقاضای غیرمصرفی است. متقاضی غیرمصرفی به‌طور معمول به اندازه کسی که به مسکن به عنوان سرپناه نگاه می‌کند، روی مترآز محدودیت ندارد و اتفاقاً با شروع روند صعودی قیمت‌ها، سهم مسکن را در پرتفوی سرمایه‌گذاری خود بیشتر کرده و حتی واحدهای با مترآز بزرگتر را طلب می‌کند. بنابراین می‌توان انتظار داشت که در ماه‌های آینده نیز واحدهای با مترآز متوسط (بین ۸۰ تا ۱۰۰ متر) تقاضای بیشتری را به خود اختصاص دهند و سهم بیشتری در معاملات داشته باشند.

به طور کلی تحولات اخیر بازار مسکن از پایان یافتن رکود عمیق چند سال گذشته حداقل در بازار تهران و تغییر شرایط به سمت رونق حکایت دارد. اگر چه با ثبت سطح بالای تعداد معاملات در ۴ ماه انتهایی سال ۱۳۹۶ و با توجه به تعطیلات نوروز، تکرار این تعداد معامله در فروردین ۱۳۹۷ امکان‌پذیر نیست، انتظار می‌رود از اواسط بهار این سال بازار مجدد به روند رو به رشد خود بازگردد. متوسط قیمت در بهار ۱۳۹۷ به طور قطع کمتر از متوسط قیمت زمستان سال قبل از آن نخواهد بود و افزایش ملایم و البته بالاتر از تورم عمومی رشد قیمت و حجم معاملات، افزایش سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در ساخت‌وساز مسکن نیز در ماه‌های پیش‌رو قابل انتظار است. ■

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

از بحران به کمیابی

تپه‌و تنظیم

• **تحریر به آفتاب خاورمیانه** •

آمارهایی که ایران در چارچوب دومین گزارش کمیته تغییرات آب‌وهوایی به سازمان ملل ارائه کرده است نشان می‌دهد میانگین سالانه بارش‌های جوی کشور ۴۱۳ میلیارد مترمکعب است؛ از این میزان، ۲۹۶ میلیارد مترمکعب آن بخار می‌شود. جریان‌های سطحی نیز در کشور ۹۲ میلیارد مترمکعب و نفوذ به آبخا‌ن‌ها تنها شش درصد است. جریان سطحی هم ۲۲ درصد را تشکیل می‌دهند؛ یعنی درمجموع ۲۸ درصد آب به‌صورت سطحی و زیرزمینی به این ترتیب اگر بتوان به روش‌های معمول در آبخا‌ن‌داری و سایر تکنیک‌ها، میزان تبخیر را ۱۰ درصد کاهش داد و منابع آب زیرزمینی را تغذیه کرد، نزدیک به ۳۰ میلیارد مترمکعب آب در دسترس قرار می‌گیرد. این میزان بیش از نصف آب پشت سدهای کشور است؛ بنابراین می‌توان پرسید چرا هزینه‌ها جابه‌جا صرف می‌شوند و اعتبارات آبخا‌ن‌داری نسبت به اعتبارات سدسازی بسیار ناچیز است؟

در گزارش دوم کمیته تغییر اقلیم که در چارچوب الزامات پیمان کیوتو تدوین شده است بیان شده فقط با دو درجه افزایش دما، ۲۷/۳ میلیارد مترمکعب به تبخیر سالانه در کشور افزوده می‌شود. این میزان تقریباً معادل نصف آب موجود در سدهای نصب‌شده کشور است. از طرفی به خاطر کاهش بارش برف به دلیل تغییر اقلیم، میزان روان‌آب‌ها کاهش می‌یابد. سؤال این است که چرا سدسازی بدون ملاحظه این داده‌ها -که حداقل به مدت دو دهه در دسترس بوده‌اند- تداوم داشته و بازنگری اساسی نشده است؟

دستگاه بوروکراتیک حداقل چهار دهه است که بر وضعیت بحرانی آب وقوف داشته است. سازمان‌های بین‌المللی نیز از میانه دهه ۱۳۷۰ ورود ایران به مرحله تنش آبی را اعلام کرده بودند؛ بنابراین نمی‌توان پیشروی بحران را محصول ناآگاهی نخبگان، متخصصان و دستگاه بوروکراتیک تلقی کرد.

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

باید بین کم‌آبی به‌مثابه پدیده اقلیمی و بحران آب تمایز جدی قائل شویم. کم‌آبی تحت تاثیر موقعیت اقلیمی ایران است و ابدا موضوع تازه‌ای نیست، اما بحران آب محصول تعامل الگوی توسعه، اقتصاد سیاسی، کیفیت حکمرانی، تحولات جمعیت و اقلیم است. کم‌آبی پدیده‌ای طبیعی است و بحران آب مقوله‌ای سیاسی-اجتماعی است که در تعامل با تحولات اقلیمی تشدید می‌شود.

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

مدیریت منابع آب پیش از آنکه متضمن سازه‌های آبی، مقولات فنی، تجهیزات یا منابع مالی باشد، دربرگیرنده نظمی سیاسی- اجتماعی برای سامان دادن به تصمیم درباره چگونگی مواجهه با منابع آب، مدیریت منابع و شیوه‌های صرف‌کردن سرمایه‌ها برای بهره‌برداری است.

۱. “کشاورزی محور توسعه” و تاکید بر خودکفایی و “تولید محصول به هر قیمتی”
۲. اقتصاد مبتنی بر منابع و فشار بر منابع آب برای توسعه کشت

۳. سیاست منطقه‌گرایی و فشار سیاسی برای توسعه طرح‌های سازه‌ای در حوزه آب و کشاورزی

۴. دولتی‌شدن منابع آب و رعایت نشدن حریم قنات‌ها، ساختن سدها و میزان آب جاری در شبکه‌های آبیاری و سایر سازه‌ها

۵. بی‌توجهی به مشاوره‌های فنی، بررسی‌های علمی و کارشناسی

پنج فرایند سیاسی- اقتصادی ذکر شده را می‌توان با یک فرایند سیاسی-روان‌شناختی تکمیل کرد. سدها و سازه‌های آبی قابل

تصویربرداری و نمایش عمومی، شغف روانی مقامات سیاسی ارشد را نیز برمی‌انگیزد. نمایش تصاویری از عظمت سدها، طول شبکه‌های آبیاری، تاسیسات عظیم انتقال آب و بیرون پاشیدن آب از دریچه سدها، نمایش توسعه و تعهد به خدمتگزاری را کامل می‌کنند. این تصاویر همواره توجهی برای حرکت کشور به سوی توسعه بوده است. همه جناح‌های سیاسی نیز به یک اندازه و تابع منطق خاصی از این قاعده پیروی کرده‌اند.

تخصیص آب تامین شده از طریق سدها، با اولویت آب شرب، حقایه محیط‌زیست و سپس مصارف کشاورزی و صنعت است؛ اما در دو سه دهه گذشته همواره حقایه محیط‌زیست، قربانی فشار سیاسی برای توسعه تولید محصولات کشاورزی شده است.

از مهم‌ترین مصداق‌های از بین رفتن زیست‌بوم‌های آبی کشور می‌توان "دریاچه ارومیه"، "زاینده رود"، "تالاب هامون" و "تالاب‌های غرب و جنوب کشور" را نام برد.

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

با توجه به میزان حملات سایبری و آسیب‌های ناشی از آنها، افزایش امنیت سایبری و مقابله با این حملات در سال‌های پیش رو از اهمیت بسیاری برخوردار خواهد بود. در سال‌های اخیر، از هر ۱۰ شرکت، یک شرکت دچار حملات سایبری شده و در اثر این حملات متحمل هزینه‌ای معادل یک میلیون یورو شده‌اند.

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

حملات سایبری و راه‌های مقابله با آن

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

آب و هوا

بلاک چین ۱

و تاثیر آن بر نظام‌های پرداخت ۲

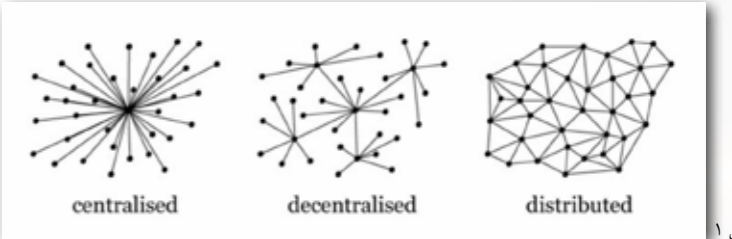
در دنیسای مدرن امروزی، بجای رد و بدل شدن پول فیزیکی، معاملات بر اساس ارقامی شکل می‌گیرد که از صحت آنها اطمینان حاصل شده است. اما چه مکانیزمی وجود دارد که این اطمینان را ایجاد نماید؟ پاسخ ساده است؛ انتقال پول از طریق بانک‌ها. این بانک‌ها هستند که به شما می‌گویند پولی از حساب شما برداشت و یا به آن واریز شده است. این موضوع یعنی "تضمین و ثبت تراکنش‌های مالی" یکی از مهم‌ترین کارکردهای بانک‌ها است و موضوعی است که اجازه نمی‌دهد دنیا را بدون وجود آنها تصور کرد.

مرکز داده متمرکز ۳ و **غیرمتمرکز** ۴

در هر تراکنش مالی اطلاعات مختلفی از جمله اطلاعات شخص فرستنده و گیرنده، مبلغ انتقال و تاریخ انتقال رد و بدل می‌شود. پس از ایجاد تراکنش، تمامی این اطلاعات در سندی دیجیتالی لیست می‌شود که به آن لجر^۵ گفته می‌شود. در هر بانک روزانه هزاران و شاید میلیون‌ها لجر ایجاد می‌شود. این لجرها مجاز خواهند بود که آخرین اطلاعات حساب مشتری را در مرکز داده اصلی (مرکز داده متمرکز) تغییر دهند. بانک‌ها به‌صورت ویژه به چگونگی ایجاد لجرها و همچنین امنیت و ایمنی مرکزهای داده توجه دارند. بانک‌ها اجازه دسترسی به مرکز داده‌ها را به هیچ شخصی نمی‌دهند و معمولاً به عنوان یک اقدام حفاظتی، اطلاعات را در چند مرکز داده مستقل (مرکز داده غیر متمرکز) نگهداری می‌کنند. این کار کرد، یعنی نگهداری اطلاعات مالی و ایجاد تغییرات معتبر، همان نقطه‌ای است که ویژگی اصلی بانک در "فرآیند ایجاد اعتماد" را مشخص می‌کند. اما طی سال‌های اخیر سوال مهمی مطرح شده است که آیا واقعاً اگر بانک‌ها نباشند راه دیگری برای تامین صحت اطلاعات وجود ندارد؟ DLT^۶ ها و به‌طور اخص بلاک‌چین‌ها این موضوع را به‌طور جدی به چالش کشیده‌اند.

DLT و بلاک‌چین **ها**

گفتیم که بانک‌ها اطلاعات را در یک یا چند مرکز داده نگه داشته و ایمنی و امنیت آن را تضمین می‌کنند. نقطه مقابل این فرآیند تکنولوژی DL است. فرض کنید کامپیوترهای مختلفی در نقاط جغرافیایی مختلف وجود دارند و به نحوی ایمن به یکدیگر متصل شده و تشکیل یک شبکه را داده‌اند. بر اساس ارتباط تعریف شده، تغییر در داده‌های هر یک از اعضا بلافاصله در اختیار تمامی اعضای شبکه قرار می‌گیرد و اطلاعات آنها به روز می‌شود. پس به‌طور خلاصه DL تکنولوژی است که بر اساس آن هر عضو شبکه یک مرکز داده بوده و اطلاعاتش با اطلاعات تمامی اعضا در هر لحظه برابر است. در شکل ۱ به‌صورت شماتیک تفاوت این ساختارهای مختلف نمایش داده شده است.

شکل ۱

در سال ۲۰۰۸ شخصی به نام ساتوشی ناکاموتو^۷ بر اساس امکانات DLT، روشی را معرفی کرد که مبنای ایجاد اولین ارز دیجیتال^۸ به نام بیت‌کوین^۹ شد.^{۱۰} بصورت خلاصه در این روش هر تراکنش در ابتدا رمزنگاری^{۱۱} شده و سپس در تمام شبکه توزیعی منتشر می‌شود (یک بلاک از اطلاعات در شبکه پخش می‌شود). هر عضو شبکه با استفاده از توان محاسباتی خود و همچنین فرآیند رمزگشایی تعریف شده، اقدام به بازخوانی اطلاعات می‌کند. هر گاه اعضای شبکه تراکنش ایجاد شده را تایید کردند آنگاه این بلاک جدید به زنجیره بلاک‌های معتبر قبلی اضافه می‌شود و تراکنش صورت می‌پذیرد. شکل ۲ نحوه انتقال و چه در این روش را نشان می‌دهد.

مزیت‌های بلاک‌چین

امنیت انتقال اطلاعات در بلاک‌چین‌ها فوق‌العاده است. روش‌های رمزنگاری جدید با استفاده از پیشرفت‌های تکنولوژیک، بخشی از رمزنگاری ایجاد شده را مرتبط با هر عضو شبکه می‌کند. بدین ترتیب برای ایجاد یک تراکنش جعلی می‌بایست روش رمزنگاری‌های تمامی اعضای شبکه را کشف کرد چرا که اگر حتی یک عضو تراکنش را تایید نکند آن تراکنش صورت نمی‌پذیرد (فرض کنید یک شبکه ۱۰۰۰۰۰۰ عضو داشته باشد، در نتیجه می‌بایست به ۱۰۰۰،۰۰۰ کامپیوتر نفوذ کرد). بنابراین عملاً امکان ایجاد تراکنش جعلی در این روش

امیر بهزادی‌نیا

رییس اداره نظارت بر طرح‌ها • بانک خاورمیانه

شکل ۲

وجود ندارد. این در حالی‌ست که همواره اخبار مختلفی در مورد نفوذ به شبکه اطلاعاتی بانک‌ها و یا حمله هکرها به موسسات مختلف مالی به گوش می‌رسد.

مزیت دیگر بلاک‌چین‌ها کاهش هزینه است. امروزه بخشی نسبتاً مهمی از درآمد بانک‌ها از محل کارمزدهای هر تراکنش است. بلاک‌چین‌ها کمک خواهند کرد که این کارمزدها به حداقل برسد.

موضوع دیگر سرعت انتقال وجه بر اساس این روش است. گرچه انتقال وجه در داخل مرزهای جغرافیایی معمولاً در لحظه اتفاق می‌افتد اما اگر مقصد پول خارج از مرزها باشد آن وقت سرعت انتقال پول آن‌چنان زیاد نخواهد بود. بلاک‌چین‌ها ما را قادر خواهند کرد تا سرعت انتقال را افزایش دهیم.^{۱۲} می‌بایست توجه داشت که قضاوت در مورد میزان سرعت انتقال در بلاک‌چین‌ها به عوامل متعددی از جمله حجم تراکنش‌ها، تعداد اعضای شبکه و قدرت پردازشگری کامپیوترها بستگی دارد. اما آنچه که مسلم است سرعت انتقال پول با استفاده از بلاک‌چین‌ها بیشتر خواهد شد و با افزایش قدرت کامپیوترها این سرعت بیشتر نیز می‌شود.

بلاک‌چین‌ها سرعت و امنیت تراکنش را افزایش و هزینه آن را کم می‌کنند پس می‌توان به راحتی پیش‌بینی کرد که در آینده نزدیک نظام‌های پرداخت به صورت چشمگیری دستخوش تغییرات بشوند. فارغ از کاربردهای مالی، بلاک‌چین‌ها در زمینه‌های متعدد دیگری مانند فرآیندهای رای‌گیری، IOT^{۱۳} و جمع‌آوری مالیات نیز کاربرد خواهند داشت. از مهم‌ترین مشکل در راه استفاده از بلاک‌چین‌ها بحث‌های حقوقی و موضوعات قانونی است چرا که پاسخ قانع‌کننده‌ای برای سئوالاتی همچون نحوه رصد کردن منشا پول، مبارزه با پولشویی و یا مبارزه با تامین مالی تروریسم وجود ندارد.

نکته آخر اینکه رشد فوق‌العاده ارزهای دیجیتال طی سال‌های اخیر در حالی اتفاق افتاد که هیچ‌گاه حمایت‌های جدی دولتی وجود نداشته است. در نتیجه اگر امروزه اعلام می‌گردد بانک‌های مرکزی و دولت‌های مختلف در حال تدوین مقررات مربوطه هستند و یا اینکه مهم‌ترین بازارهای اوراق بهادار دنیا آماده پیاده‌سازی اولین پلت‌فرم‌های بلاک‌چین محور هستند، کاملاً منطقی خواهد بود که پیش‌بینی شود سرعت این تغییرات در آینده بیشتر و بیشتر گردد. ■

۱. Block-chain	۸. Digital Currency
۲. Payment Systems	۹. Bitcoin
۳. Centralized Database	۱۰. سال‌ها قبل‌تر گروهی دیگری نوعی از بلاکچین را تعریف کرده بودند. اما اولین بار در بیت کوین بود که بلاکچین‌ها به شکل گسترده مورد توجه و استفاده قرار گرفتند.
۴. Decentralized Database	۱۱. Cryptography
۵. Ledger	۱۲. در بیت کوین میانگین زمان انتقال هر تراکنش طی چند ماه منتهی به پایان سال ۲۰۱۷ بین ۴۵ دقیقه تا ۱۶ ساعت بوده است. این مدت زمان به شلوغی شبکه بیت کوین در لحظه ایجاد تراکنش و همچنین کارمزد آن بستگی دارد.
۶. Distributed Ledger Technology	۱۳. همچنین کارمزد آن بستگی دارد.
۷. اطلاع دقیقی از هویت این شخص یا گروه (Sa-tooshi Nakamoto) در دست نیست. صرفاً این موضوع مشخص است که هسته اولیه بیت کوین توسط این شخص اگروه ایجاد شده است. در سال ۲۰۱۰ ناکاموتو بسا بیت کوین خداحافظی و اختیار هدایت آن را به شخص دیگری محول می‌کند.	

منابع:

- "IOSCO Research Report on Financial Technologies" (International Organization Of Securities Commissions, February 2017).
- Ledger Journal (https://ledgerjournal.org) is a peer-reviewed scholarly journal that publishes full-length original research articles on the subjects of cryptocurrency and blockchain technology.
- Bitcoin (www.bitcoin.org) is an innovative payment network and a new kind of money.

بہتر است بدانیم

فرزاد اویسی

کارشناس مدیریت حقوقی • بانک خاورمیانه

همه افراد به‌طور روزمره با مسائلی مواجه می‌گردند که در برخورد با آن ممکن است به دلیل اطلاعات ناکافی از ابعاد حقوقی و عدم رعایت موازین قانونی، دچار مشکلات مضاعف گردند که گاهی رهایی از آن مستلزم طی روند قضایی طولانی و صرف هزینه‌های زیاد است. نکته‌هایی که در پی می‌آید به‌طور خلاصه به برخی از موارد پرکاربرد حقوقی اشاره می‌کند که آگاهی از آنها برای بیشتر افراد جامعه مفید است.

ضمانت‌اجرایی قراردادهای اعطای تسهیلات بانکی

برای کارمندان شبکه بانکی واضح است که قراردادهای اعطای تسهیلات منعقدہ فی‌مابین بانک و مشتریان مطابق با ماده ۱۵ قانون عملیات بانکی بدون ربا، در حکم اسناد رسمی لازم‌الاجرا بوده و بانک‌ها برای وصول آن دسته از بدهی بدهکار که مربوط به قرارداد اعطای تسهیلات باشد، نیازی به مراجعه به مراجع دادگستری و طی روند قضایی نسبتبنا طولانی نداشته و می‌توانند راساً با ارائه مدارک و مستندات مربوطه به ادارات اجرای اسناد رسمی سازمان ثبت، تقاضای صدور اجراییه و متعاقباً ممنوع الخروجی (طبق ضوابط اعلامی بانک مرکزی) و توقیف هرگونه اموال منقول و غیر منقول بدهکار را درخواست کنند. لذا کارکنان بانک‌ها می‌بایست نهایت دقت را در تکمیل قراردادهای مذکور بنمایند.

تعدد دیات و پرداخت بیش از یک دیه کامل

میزان دیه بعضی از حواس یا اعضای حیاتی بدن انسان از قبیل ستون فقرات، نخاع، استخوان ترقوه، تمامی موی سر، زبان، حس بویایی، شنوایی، بنیابی و غیره؛ معادل یک دیه کامل انسان محسوب می‌شوند. هر گاه در حادثه‌ای که موجب ایراد خسارات جانی متعدد به مجنی‌علیه(حادثه دیده) گردد، قاضی با جمعیم مبالغ دیات ممکن است به صدور حکم پرداخت دیه حتی تا چندین برابر دیه کامل یک انسان مبادرت کند.

لازم به ذکر است اخیراً پرداخت دیات متعدد توسط شرکت‌های بیمه (بیش از سقف خسارات جانی مندرج در بیمه‌نامه معتبر که در سال ۱۳۹۶ مبلغ ۲،۸۰۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال تعیین گردیده) در بیمه‌های شخص ثالث وسایط نقلیه متوقف گردیده است.

پرداخت موجودی حساب بانکی متوفی به ورثه
پرداخت موجودی حساب متوفی از سوی بانک‌ها به ورث، تنها با ارائه گواهی حصر وراثت، مفاصا حساب مالیات بر ارث و احراز هویت ورث و سایر مدارک لازم امکان‌پذیر است.

بانک‌ها استثناً مجاز هستند مبلغی را (در حال حاضر در بانک خاورمیانه مبلغ ده میلیون ریال) برای هزینه‌های کفن و دفن و مراسم تحريم بدون ارائه مدارک فوق و صرفاً با رویت گواهی فوت معتبر و احراز رابطه وراثت و اخذ تعهدنامه کتبی(متناسب با مقررات داخلی خود) به وراث قانونی پرداخت نمایند.

استفاده غیرمجاز از عناوین علمی

طبق ماده واحده "قانون مجازات استفاده غیرمجاز از عناوین علمی مصوب ۱۳۸۸/۱۲/۲۵" اشخاصی که به‌طور

غیر مجاز از عناوین علمی از قبیل دکتر، مهندس و غیره که شرایط اخذ آن مطابق قوانین و مقررات مربوطه تعیین می‌گردد، در مکاتبات اداری یا انتشار اوراق چاپی یا خطی یا از طریق وسایل ارتباط جمعی و یا نطق در مجامع استفاده نمایند؛ به حبس از سه ماه تا یک سال و یا جزای نقدی از یک میلیون و پانصد هزار ریال تا شش میلیون ریال محکوم خواهند شد.

مزایای تنظیم‌سند رسمی اجاره در دفاتر اسناد رسمی

اجارنمانه‌هایی که در بنگاه‌های معاملات املاک تنظیم می‌گردند با هرگونه قرارداد دیگری که اشخاص به‌عنوان مثال در منازل خود تنظیم می‌نمایند هیچ تفاوتی ندارد. لذا پیشنهاد می‌گردد برای استفاده از مزایای اسناد رسمی به‌شرح ذیل، اسناد در دفاتر اسناد رسمی تنظیم و امضا گردند:

الف – هزینه تنظیم اسناد رسمی اجاره به مراتب کمتر از تنظیم این اسناد در بنگاه‌های معاملات املاک است.

ب – اگر مستاجر در موعد تعیین شده در اجارنمانه، ملک مورد اجاره را تخلیه یا اجاره‌بها را پرداخت نکند موجر می‌تواند به دفترخانه تنظیم‌کننده سند اجاره مراجعه و تقاضای صدور اجرائیه نماید. این رویه حداکثر ظرف ۴۸ ساعت اداری، در دفاتر اسناد رسمی انجام و اداره اجرای اسناد رسمی نیز پس از طی مراحل لازم، ملک را تخلیه یا اجاره‌بها را از مستاجر وصول می‌کند. در این مورد هیچ‌گونه نیازی به مراجعه به محاکم قضایی نیست.

ج- در پایان مدت اجاره، چنانچه مالک از تحویل گرفتن ملک (به هر علت) خودداری و یا از دریافت اجاره‌بها (به هر علت) امتناع کند، مستاجر می‌تواند ملک را تخلیه و با مراجعه به دفترخانه، کلید ملک را به دفترخانه تحویل دهد یا اجاره‌بها را از طریق دفترخانه در صندوق ثبت تودیع و خود را بری‌الذمه نماید.

چک و جرم خیانت در امانت

چنانچه شخصی در چکی که به صورت بدون تاریخ و به رسم امانت، از دیگری دریافت کرده اقدام به درج تاریخ کند و یا چکی را کسه به تاریخ روز دریافت نموده ولی برخلاف توافق کتبی طرفین مبنی بر مراجعه دارنده چک پس از مدت معین، زودتر از تاریخ توافق برای دریافت آن به بانک مراجعه کند، چنین عملی طبق تعریف قانون مجازات اسلامی، در حکم خیانت در امانت بوده و ممکن است شخص مذکور، پس از اثبات جرم در دادگاه و بسته به نظر قاضی، به یک تا سه سال حبس محکوم شود.

در خصوص جرایم ناشی از تخلفات رانندگی

مطابق با مواد ۶۱ و ۶۲ "قانون بیمه اجباری خسارات واردشده به شخص ثالث مصوب ۱۳۹۵":

– هرکس با انجام اعمال متقلبانه مانند صحنه‌سازی تصادف، تعویض خودرو یا ایجاد خسارت عمدی، وجوهی را بابت خسارت دریافت کند، به حبس تعزیری درجه شش و جزای نقدی معادل دو برابر وجوه دریافتی محکوم می‌شود.

– هرگاه شخصی برخلاف واقع، خود را به عنوان راننده وسیله نقلیه مسبب حادثه معرفی کند به مجازات حبس درجه هفت محکوم می‌شود؛ راننده نیز چنانچه در این امر تبانی کرده باشد به مجازات مذکور محکوم می‌شود.

همچنین مطابق با قانون مجازات اسلامی :

– هر کس در ارقام و مشخصات پلاک وسیله نقلیه تغییر ایجاد کند (توجه گردد که شامل مخفی نمودن تمام یا قسمتی از پلاک به هر نحو نیز می‌شود) و یا پلاک وسیله نقلیه موتور دیگری را به آن الصاق و یا برای آن پلاک تقلبی بکار برد یا چنین وسایلی را بسا علم به تغییر و یا تعویض پلاک تقلبی مورد استفاده قرار دهد و همچنین هر کس به‌نحوی از انحاء در شماره شاسی یا موتور تغییر ایجاد و آن را از صورت اصلی کارخانه خارج کند به حبس از شش ماه تا یک سال محکوم خواهد شد.

– طبق قانون مجازات اسلامی و قانون نحوه رسیدگی به تخلفات رانندگی، عابر پیاده در صورت وجود شرایط زیر مقصر بوده و راننده دارای مسوولیت‌های مربوطه نیست:

وجود مهارت راننده، سرعت مجاز وسیله نقلیه، رعایت قوانین و مقررات توسط راننده، و اینکه عابر از محلی عبور نموده باشد که از لحاظ قانونی حق عبور از آنجا را نداشته است.

تاثیر گذشت شاکی در جرایم غیر قابل گذشت

جرایم غیر قابل گذشت (مانند قتل، سرقت، کلاهبرداری و غیره) جرائمی هستند که تعقیب آنها به شکایت شاکی خصوصی نیاز ندارد و اگر شاکی نیز اعلام رضایت کند، مراجع قضایی نمی‌توانند به استناد رضایت شاکی، امر تعقیب و محاکمه و اجرای حکم را متوقف کنند، بلکه فقط می‌توانند در تعیین مجازات مقرر، تخفیف لحاظ نمایند.

به عنوان مثال اگر شخصی که مرتکب قتل عمد شده رضایت اولیای دم را کسب کند، دادگاه می‌تواند قاتل را (از جنبه عمومی جرم و به دلیل اختلال در امنیت و نظم عمومی جامعه) به حبس از سه تا ده سال محکوم کند.

با اعلام رضایت شاکی خصوصی در مورد جرم سرقت نیز، میزان مجازات به تشخیص قاضی می‌تواند کاهش پیدا کند. ■

گزارش رییس کل از وضعیت اقتصادی کشور

برگرفته از گزارش ولی‌اله سیف رئیس کل بانک مرکزی در نشست فراکسیون امید مجلس

«کشور در رابطه با تورم و ثبات نسبی در بازار ارز در وضعیت بدی نیست و رشد اقتصادی هم شرایط خوبی دارد؛ ضمن اینکه شوک نفتی رفع شده و ما در سال گذشته رشد ۱۲/۵درصد را با احتساب نفت داشتیم.»

«در دولت‌های هفتم و هشتم متوسط رشد اقتصادی ۴/۲ درصد در دولت‌های نهم و دهم ۲/۳ درصد، در سال ۹۲، ۰/۳- درصد، در سال ۹۳، ۲/۲ درصد، سال ۹۴، منفی ۱/۶ درصد و در سال ۹۵، ۱۲/۵ درصد با احتساب نفت و ۳/۳ درصد بدون احتساب نفت بوده است. ضمن اینکه رشد شش ماهه اول سال نیز براساس اعلام بانک مرکزی ۴/۶ درصد بود که مرکز آمار آن را ۵/۶ درصد اعلام می‌کند.»

«تورم در دولت‌های هفتم و هشتم ۱۵/۸ درصد، در دولت‌های نهم و دهم ۱۷/۷ درصد، در سال ۹۲، ۳۴/۷ درصد، در سال ۹۳، ۱۵/۶ درصد، در سال ۹۴، ۱۱/۹ درصد، در سال ۹۵، ۹ درصد و در شش ماهه اول سال ۹۶، ۹/۹ درصد بوده؛ این در حالی است که در سال ۹۲، در شهریور ماه تجربه تورم ۴۵ درصدی را داشتیم و با برنامه‌ریزی‌های صورت گرفته این روند کاهنده بوده و تک رقمی شده است.»

«درآمد ارزی ناشی از صادرات نفت خام در دولت‌های هفتم و هشتم ۱۷۹ میلیارد دلار، در دولت‌های نهم و دهم ۶۳۹ میلیارد دلار، در سال ۹۲، ۶۵ میلیارد دلار، در سال ۹۳، ۵۵ میلیارد دلار، در سال ۹۴، ۳۲ میلیارد دلار و در سال ۹۵، ۵۶ میلیارد دلار بوده است.»

«همچنین متوسط سالانه رشد نقدینگی در دولت‌های هفتم و هشتم، ۲۴/۹ درصد در دولت‌های نهم و دهم، ۲۷/۱ درصد، در سال۹۲، ۳۸/۸ درصد، در سال ۹۳، ۲۲/۳ درصد، در سال ۹۴، ۳۰ درصد، در سال ۹۵، ۲۳/۲ درصد و در شش ماهه اول امسال ۲۳/۸ درصد بوده که نسبتاً کنترل شده ولی باتوجه

از رنجی که می‌بریم

به جهت‌گیری تورمی رشد نقدینگی بالا است که بخشی از آن هم به مسائل ساختاری نظام بانکی برمی‌گردد.»

«در تهران با سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در ساختمان‌های جدید در شش ماهه اول سال ۹۶ نسبت به شش ماهه اول سال ۹۵، ۳۴/۸ درصد افزایش داشتیم که این رقم در شهرهای بزرگ ۷/۹ درصد، سایر مناطق ۵/۳ درصد و کل مناطق شهری ۱۲/۶ درصد بوده است همچنین تعداد معاملات بخش مسکن در آذر ۹۵ و آبان ۹۶، ۲۰/۴ درصد افزایش داشته و در آذر ۹۶ نسبت به آبان ۹۶، ۵۰ درصد تعداد معاملات افزایش داشته که نشان می‌دهد تحرکاتی در بخش مسکن انجام شده است»

بگیرند و از طرفی با نارضایتی مردم روبرو شوند.

۶. کمی نسبت به شرایط موجود و تشابه

آن با موارد دیگر توجه کنیم، رشد نقدینگی در

سال ۱۳۹۲ معادل ۸/۳۸ درصد، درسال ۱۳۹۳ معادل ۳/۲۲ درصد درسال ۱۳۹۴ معادل ۳۰ درصد و در سال ۱۳۹۵ گرچه نهایی نشده حدود ۲۵-۲۸ درصد و بر آورد سال ۱۳۹۶ در همان حدود و احیاناً بیشتر خواهد بود. یعنی اگر

میزان نقدینگی در جامعه در ابتدای سال ۱۳۹۲ معادل ۱۰۰ ریال بوده، در پایان سال ۱۳۹۶ یعنی طی پنج سال معادل ۳۴۵ ریال افزایش یافته. در کدام اقتصاد می‌توان تصور کرد که حجم نقدینگی سه و نیم برابر شود، و با ساختار تولید مانند اقتصاد کشور ما، سنگ بر روی سنگ بند شود؟ چگونه یک چنین دولتی می‌تواند با قیمت‌های تثبیت شده کنار بیاید وقتی فشار تورم از هر روزن به بیرون می‌زند؟ این شرایط مشابهی است که در دولت‌های مختلف مشاهده کرده‌ایم و فشار تورم به صورت جهش‌های نرخ ارز، قیمت طلا و املاک و سایر کالاها تخلیه شده و همه دولت‌ها هم کسم و بیش قربانی این مکانیزم بوده‌اند و مردم هم متحمل هزینه و فشار و محرومیت و تنگنای اقتصادی. این شرایط مربوط به تداوم سیاست‌های تعدیل نبوده و مربوط به تداوم ساز وکاری است که بر شمرده شد.

راه حل بلند مدت هم از بودجه شروع می‌شود، هزینه‌های بیرونی و درونی که کشور توان تداوم انجام آن را ندارد، پرداخت‌هایی که توجیه اقتصادی و منطقی جز ملاحظات "سیاسی" ندارد و دقیقاً همین گیر و گیر دولت‌ها بوده که اختیار تصحیح این مشکلات را هم نداشته‌اند.

Briton woods System: در سال ۱۹۴۴ و در خلال جنگ جهانی دوم نمایندگان ۴۴ کشور در منطقه‌ای به نام برتون وودز در ایالت نیوهامپشایر گرد آمدند تا در مورد ایجاد یک نظم نوین پولی بین‌المللی تصمیم‌گیری کنند.

تحلیل لاریجانی از اوضاع اقتصاد ایران

علی لاریجانی در همایش "نقش پژوهش در قانونگذاری"

اگر مشکلات کشور به‌صورت منظم از لحاظ اقتصادی بررسی شود، حدود ۳۸ چالش وجود دارد که حداقل ۱۵ مورد آن چالش‌های بزرگ است و باید خودمان را با این مشکلات مواجه کنیم و این مشکلات را خوب بفهمیم و برای آنها راه‌حل ارائه کنیم. نباید از این موضوعات ترسید زیرا توانمندی کشور کم نیست اما صحیح کار کردن و صحیح تدبیر کردن اهمیت دارد. کشور با چالش‌های متعدد اقتصادی روبه‌روست که برخی از آنها مزمن و مربوط به چند دوره و نیز به گونه‌ای به یکدیگر تنیده شده است. حل تک موردی این چالش‌ها، حلال مشکلات کشور نیست و باید در یک حوزه گسترده‌تری آنها را مورد توجه قرار داد.

منابع رو به پایان صندوق توسعه ملی، کمبود منابع دولت و فروش اوراق و معضل حقوق بازنشستگیان برخی از چالش‌های مهم پیش‌روی کشور است. درآمد دولت بر مبنای بودجه حدود ۳۰۰ هزار میلیارد تومانی است و بودجه جاری کشور نیز همین حدود است. یک دوره‌ای در دهه ۷۰ تا سال ۸۳ برای شرایط بحرانی، کمبود منابع از حساب ذخیره جبران می‌شد؛ اما پس از مدتی حساب ذخیره تعیین تکلیف‌شده‌صندوق توسعه‌ملی تشکیل شد که پس از آن دولت‌ها، شرکت‌هایی را که تحت عنوان اصل ۴۴ باید فروخته می‌شد فروختند و در اختیار بخش خصوصی قرار دادند و درآمد حاصل از آن برای کسری بودجه صرف شده؛ این منبع نیز در حال پایان یافتن است بنابراین راهکار دیگری اتخاذ شد که فروش اوراق است.

عوامل تضعیف رشد اقتصادی را

می‌توان به دو دسته تقسیم کرد: دسته

اول عواملی که مخرب رشد هستند و دسته

دوم عواملی که رشد را تضعیف می‌کنند.

عوامل دسته اول به رفتار بودجه‌ای و نحوه تامین منابع

مالی دولت مربوط است که منجر به استمرار نرخ تورم بالا و مزمن ۲۰ درصدی سالانه برای اقتصاد شده است. از آنجا که تعدیل قیمت‌هایی که در اختیار دولت استت به میزان ۲۰ درصد در سال، هزینه سیاسی بالایی برای دولت‌مردان ایجاد می‌کند، آنها به سمت قیمت‌گذاری سوق داده شده‌اند. در نتیجه دولت، هم برای عواملی که به‌طور مستقیم در اختیار خودش بوده قیمت‌گذاری کرده است و هم عواملی که در اختیار دولت نبوده با ابزارهای سیاسی و اداری قیمت‌گذاری کرده و به‌طور موقت توانسته قیمت‌ها را کنترل کند. در نتیجه بازارهایی که رشد اقتصادی از دل آنها بیرون می‌آید مانند بازار انرژی، تجارت خارجی، زیرساخت‌ها، منابع طبیعی و ارز تخریب شده‌اند. در واقع رفتار مالی دولت مانند ویروسی بیماری‌زا به همه اجزای اقتصاد سرایت کرده و نتیجه آن رشد اقتصادی پایین مبتنی بر ناکارایی بوده است. عمدتاً منشا این رفتار، ملاحظات اقتصاد - سیاسی بوده است. دولت، هم عامل ایجادکننده تورم است و هم در شیوه مقابله با تورم به گونه‌ای عمل کرده که نتیجه آن شکل کنونی عملکرد اقتصاد است.

عوامل دسته دوم، یعنی تضعیف‌کنندگان رشد، مبنای غیراقتصادی دارند. مثل اینکه چه مدلی از تعامل با دنیا در پیش گرفته شده یا اینکه بنگاهداری خصوصی چگونه بوده است. مشکل ما در تعامل با دنیا هنوز در سطح مفهومی است. اما در مورد بنگاهداری بخش خصوصی، مساله راهبردی و معطوف به این است که تا چه اندازه به بخش خصوصی میدان بدهیم و دولت چه نقشی در اقتصاد داشته باشد. این دو مساله با هم متفاوت و در سطوح مختلف قرار دارند اما هر دو منجر به تضعیف رشد اقتصادی می‌شوند.

اما اصلاحات اقتصادی در این شرایط چگونه بوده است؟ همان‌طور که اشاره شد، اصلاح بازارهای مختلف مانند ارز و انرژی در شرایط تورم ۲۰ درصدی مانند شلیک کردن به یک هدف سریع متحرک است. یعنی تا تصمیم به

فروش اوراق یعنی افزایش بدهی برای سال‌های بعد. این وضعیت گره بزرگی برای کشور ایجاد می‌کند. مشکل آن است که بدنه اجرایی کشور بسیار بزرگ است و توانمندی کشور برای تامین بودجه جاری امکان‌پذیر نیست. تمام دستگاه‌ها چنین مشکلی دارند و مربوط به یک دستگاه نیست. استفاده از اوراق برای کمبود منابع عمومی برای جبران بودجه تنها می‌تواند برای یک سال انجام شود. اگر این موضوع روال شود و هر ساله تکرار گردد، یک دولت فرومانده تشکیل می‌شود. اگر به‌دنبال سر پا ماندن هستید باید اصلاح مسیر انجام شود که این اصلاح مسیر اقتضائاتی در حجم دولت دارد. صندوق‌های بازنشستگی توانایی پرداخت ندارند. اگر به بودجه سال ۹۷ نگریسته شود، مبالغ بسیار بالایی برای بازنشستگان و صندوق‌های بازنشستگی در نظر گرفته شده است.

مسائل دیگری همانند محیط‌زیست، غبار و آلودگی هوا به سرمایه‌گذاری جدید نیاز دارد. گره‌های مختلف دیگری در کشور وجود دارد که به یکدیگر تنیده هستند.

مسوولان کشور باید شفاف‌تر برخی امور را با مردم در میان بگذارند. در حال حاضر همه فکر می‌کنند که منابع وسیعی در کشور هست و غفلتی برای حل مشکلات وجود دارد؛ درحالی‌که منابع کشور ضیق است و باید درست مصرف شود تا در امور استخدामी و سایر مسائل حاشیه‌ای تاثیرگذار باشد.

در نظام بودجه‌ریزی کشور هنوز دچار ساماندهی امور روزمره هستیم که این به اقتصاد زاینده کشور کمکی نمی‌کند و به تغییر مسیر نیاز دارد؛ البته کار ساده‌ای نیست، اما باید شروع و گفته شود که در سال‌جاری ۵ درصد از این مسیر تحقق می‌یابد و سال بعد ۱۰ درصد که باید برنامه روشنی برای خود داشته باشیم که متوجه شویم در حال تغییر مسیر هستیم، البته این تغییر مسیر در حال حاضر مشاهده نمی‌شود. رییس مجلس شورای‌اسلامی با بیان اینکه مرکز پژوهش‌ها باید یک کار جدی برای تغییر مسیر انجام دهد و با مجلس در میان بگذارد، تصریح کرد: ظرفیت کشور در حدی است که بتوان از منابع کشور به درستی استفاده کرد، لذا امیدوارم این‌گونه نشست‌ها کمک کند که تصمیمات مجلس در مسیر کار بیشتر برای ملت قرار گیرد.

آیا دست‌یابی به رشد ۸ درصدی امکان‌پذیر است؟

مسعود نیلی، دستیار ویژه رییس جمهور در امور اقتصادی

شلیک گرفته می‌شود هدف، ۲۰ درصد بالاتر می‌رود و عملاً نتیجه‌ای حاصل نمی‌شود.

اگر هدف اصلی، کاهش تورم قرار گیرد و انجام اصلاحات اقتصادی به تعویق بیفتد، شرایط تورمی بازگشت می‌کند. در حالت سوم اگر عوامل مخرب رشد، یعنی هم تسورم مزمن بالا و هم عدم تعادل در بازارهای مختلف، محتمل فرض شود و تعامل با دنیا هدف قرار گیرد، نتیجه احتمالی انباشت بدهی‌های خارجی است. اگر تعامل با دنیا هم به همین شکل موجود فرض شود، عوامل مخرب هم حفظ شوند و توسعه بخش خصوصی هدف قرار گیرد، بنگاهداری حاکمیتی غیردولتی نتیجه می‌شود.

جالب اینکه هر چهار مدل اصلاحی نامطلوب مورد اشاره، در اقتصاد ایران عملیاتی شده که نتیجه‌اش عملکرد بد در بلندمدت بوده است. مصداق هر کدام از این چهار سناریو از سال‌های پس از جنگ تحمیلی در اقتصاد ایران قابل مشاهده است. شاید یک علت اصلی این ناکامی، که غیراقتصادی و سیاسی است، این باشد که در نظام حکمرانی ما در مورد چهار موضوع مهم یاد شده یعنی عوامل اقتصاد سیاسی مخارج دولت که منجر به تورم مزمن می‌شود، عدم تعادل در بازارهای مختلف که به تبع دخالت دولت در نتیجه تورم مزمن ایجاد می‌شود، تعامل با دنیا و در نهایت نقش بخش خصوصی، در یکجا تصمیم‌گیری نمی‌شود. به همین دلیل ما با پدیده منحصربه‌فرد نارضایتی مسوولان کشور از شرایط موجود مواجه هستیم. چون هر مسوولی به درستی فکر می‌کند که فقط در یک مساله از چهار مساله اصلی تصمیم‌گیر است. زیرساخت نهادی ضعیف و متعارض تصمیم‌گیری در کشور ما پدیدآورنده این مشکل است و ضرورت خروج از این شرایط ایجاب می‌کند که نظام تصمیم‌گیری ما در این زمینه اصلاح شود.

برای دستیابی به نتیجه مطلوب، این چهار موضوع باید با هم دیده شود و درباره آنها به شکلی جامع تصمیم‌گیری شود. با این همه، واقعیت این است که نمی‌توان ایده‌آل فکر کرد و ما ناچار به اولویت‌بندی هستیم. در این اولویت‌بندی است که مساله وفای بسیار اهمیت پیدا می‌کند. منظور از وفای این است که در ارکان نظام تصمیم‌گیری همگرایی در مورد وزن و اهمیت هر یک از این موضوعات ایجاد شود.

شایستگی و مهارت

تهیه و تنظیم:

• تحریریه آفتاب خاورمیانه •

تقسیم‌بندی کارکنان

یکی از زیباترین و معروف‌ترین نوشته‌ها در زمینه کسب‌وکار مقاله "جک ولش" مدیرعامل سابق "جنرال الکتریک" است. مقاله معروفی که هم اکنون نیز در محافل آموزشی تدریس می‌شود.

او در این مقاله فلسفه خود درباره کارمندانی که در جنرال الکتریک کار کرده‌اند و کارهایی را که برای آن‌ها در هر مرحله از شغلشان انجام داده توضیح می‌دهد.

او در ابتدا افراد را به چهار گروه "شایسته"، "ناشایست"، "سهیم" و "غیرسهیم" تقسیم می‌کند. این تقسیم‌بندی دید جالبی را به صاحبان کسب‌وکار می‌دهد.

• **گروه ۱:** این افراد شایسته و با انگیزه در ارزش‌ها و باورهای شرکت سهیم، یاری‌رسانان واقعی و افرادی فوق‌العاده در کسب‌وکار هستند و شرکت با اتکا بر آنها شکل گرفته است.

• **گروه ۲:** این افراد شایسته هستند، اما خود را در ارزش‌های شرکت سهیم نمی‌دانند. کارشان را خوب انجام می‌دهند، اما احساس می‌کنند ارزش‌های شرکت با ایده‌ها و رفتارهای آنها متفاوت است.

• **گروه ۳:** این افراد شایسته نیستند، اما در ارزش‌های شرکت سهیم هستند. مثبت و باانگیزه هستند و به آموزش و تجربه بیشتر نیاز دارند. شرکت سخت تلاش می‌کند آنها را به گروه اول منتقل کند.

• **گروه ۴:** چهارمین گروه نه شایستگی کار را دارند و نه به ارزش‌های شرکت معتقد هستند. شرکت باید فوراً آنها را اخراج کند.

روابط موثر

ایجاد روابط موثر یعنی بالا بردن کیفیت رابطه، امری مهم در زندگی شخصی و اجتماعی محسوب می‌شود. با ادب و نزاکت و تواضع، مهربانی و توجه، صداقت، احساس تعهد و خوش‌قول بودن می‌توانیم پشتوانه عاطفی معتبری برای روابط خود ایجاد کنیم. از شش راه می‌توان کیفیت هر رابطه‌ای را اعتبار و تعالی بخشید.

این شش راه عبارتند از:

• **مهربانی‌های ساده کوچک:** تشکر و قدردانی و احوالپرسی و تحسین و نزاکت و ادب

• **صداقت:** به همین سادگی، کافی است انسان صادقی باشید.

• **تصریح و تشریح توقعات:** یا مدیریت انتظارات

• **وفاداری:** فرض کنید همکار هستیم و داریم درباره سرپرست خود حرف می‌زنیم و من پشت سر او بدگویی می‌کنم. آیا این فکر برایتان بیش نخواهد آمد که در غیاب شما نیز همین کار را خواهم کرد؟ کسانی که نسبت به غایبان وفادارند، به حاضران نیز وفادار خواهند بود.

• **تمامیست وجود:** یعنی حس تعهد نسبت به اصول، انطباق اندیشه و گفتار، با قصد و عمل و توجه مداوم به استمرار منش

• **صمیمانه پوزش بطلبید:** هرگاه یکی از پنج مورد بالا را رعایت نکردید، بیاموزید به اشتباه خود اقرار و عذرخواهی کنید.

هفت عادت مردمان موثر، استفان کاوی

مدیر واقع‌بین

شاید تعریف "راستی" دشوار باشد، اما خطر نداشتن راستی به اندازه‌ای است که صلاحیت فرد را برای مدیریت، زیر سوال می‌برد.

اگر کسی به جای پرداختن به توانایی‌های افراد، به ضعف‌های آنها بپردازد، هرگز نباید او را بر منصب مدیریت گماشت. کسی که دقیقاً می‌داند افراد چه کارهایی را نمی‌توانند بکنند و هرگز به توانایی‌های آنها اعتنا نمی‌کند، روحیه سازمان را از بین می‌برد.

• مدیر باید واقع‌بین باشد و آدم بدبین واقع‌گرا نیست. نباید کسی را به منصب مدیریت گماشت که بیشتر به پرسش "حق با کیست؟" علاقه‌مند است و نه به پرسش "حق چیست؟". پرسش اول اگر زبردستان را تشویق به سیاست بازی نکند به رفتن به حاشیه امن تشویق می‌کند. اگر لغزشی مرتکب شوند آنها را به لاپوشانی ترغیب می‌کند نه به اقدام تصحیحی و جبرانی.

• مدیریت نباید کسی را به کار بگمارد که به زیرکی و هوشمندی، بیش از درستکاری و صداقت اهمیت می‌دهد.

• نباید کسی را ارتقای مقام دهد که نشان داده است از داشتن زبردستان توانمند می‌هراسد.

• نباید کسی را بر منصب مدیریت بگمارد که برای کارش معیارهای عالی ندارد.

پیتر دراگر، مدیریت، وظایف و مسوولیت‌ها و اعمال

هفت مشکل رایج مدیران

• **کارمند خوب پیدا نمی‌شود**

مشکل از آنجاست که مهارت کافی در استخدام نداریم. البته منظور ما این نیست که استخدام کار بسیار راحتی است. کار سختی است ولی امکان‌پذیر است.

• **هیچکس کار را مثل خود آدم انجام نمی‌دهد**

باید در "واگذاری کارها" مهارت بیشتری کسب کنیم. واگذاری قابل یادگیری است و نکات فراوانی دارد که باید رعایت کنیم تا کارکنان، کار را به خوبی انجام دهند.

• **اگر من نباشم کارمندان کار نمی‌کنند**

انگیزه دادن به کارمندان را بلد نیستیم. اگر رهبر خوبی باشیم و مدام به کارمندان انگیزه بدهیم کارها به خوبی انجام خواهند شد.

• **اگر به کارمندان آزادی و اختیار می‌دهیم سوءاستفاده می‌کنند**

مشکل از آنجاست که هیچ سیستمی برای سنجش عملکرد کارکنان نداریم. اگر عملکرد کارکنان با معیارهای قابل محاسبه سنجیده شود امکان سواستفاده از بین می‌رود.

• **آقدر سرم شلوغ است که فرصت بازاریابی و تبلیغات ندارم**

مدیریت زمان ضعیفی داریم و همچنین کارها را به اندازه کافی واگذار نمی‌کنیم.

• **شرایط اقتصادی خوب نیست و نمی‌توان کاری کرد**

به اندازه کافی بر بازاریابی و تبلیغات تمرکز نکرده‌ایم. با شنیدن کلمه بازاریابی بلافاصله به فکر بیل‌بورد و تبلیغات چند میلیونی نمیفتید. راه‌های بسیار ارزانی وجود دارد که می‌تواند مشتریان زیادی ایجاد کند.

• **رقیبان نمی‌گذارند فروش خوبی داشته باشیم**

مشکل از آنجاست که استراتژی ندارید یا حداقل استراتژی مناسبی ندارید. آنقدر در کارهای روزانه غرق شده‌اید که دیدگاه بلندمدت را از دست داده‌اید.

مدیریت فردی

بسیاری از آدم‌ها در اشتباهند، مثلاً مهندسان درجه یک به اینکه هیچ چیز در مورد علوم انسانی نمی‌دانند افتخار می‌کنند. آنها فکر می‌کنند که انسانیت برای ذهن کارای یک مهندس موضوعی بسیار پیش پا افتاده است. در مقابل، متخصصان منابع انسانی، با نادیده گرفتن محاسبات اولیه و روش‌های کمی به خود می‌بالند. اما افتخار به چنین موضوع‌هایی فریفتن خود است. سعی کنید بدانید در کجا تکبر فکری‌تان به چهل ناتوان‌کننده منجر می‌شود و بر آن فایق شوید.

بسیاری از افراد که در موضوعی تخصص دارند، نگاه تحقیرآمیزی به دانش در موضوعات دیگر دارند یا گمان می‌کنند که ضریب هوشی بالا، جانشینی برای دانش خواهد بود.

پیتر دراگر، مدیریت بر خود

جایگاه کار و کسب

تهیه و تنظیم:

• تحریریه آفتاب خاورمیانه •

♦ بانک جهانی در گزارش خود ۱۹۰ کشور را در شاخص سهولت کسب‌وکار رتبه بندی کرده که این امتیازدهی براساس اطلاعات جمع‌آوری شده از کشورها در سال ۲۰۱۷ بوده است. شاخص سهولت کسب و کار از ۱۰ زیرشاخص تشکیل شده و امتیاز کشورها در هر یک از این زیرشاخص‌ها براساس فاصله آنها از شاخص پیشرو (۱۰۰) محاسبه شده است؛ به بیان بهتر، هر کشوری که فاصله کمتری با شاخص پیشرو داشته باشد، امتیاز بیشتری کسب می‌کند.

ایران در گزارش جدید بانک جهانی از میان ۱۹۰ کشور در جایگاه ۱۲۴ جهان ایستاده که نسبت به سال گذشته، چهار پله افت کرده است. ایران که در گزارش سال گذشته با کسب ۵۶/۲۲ امتیاز در رتبه ۱۲۰ جهان قرار گرفته بود، به رغم افزایش امتیاز در گزارش جدید و دستیابی به امتیاز ۵۶/۴۸، چهار پله سقوط کرده و در جایگاه ۱۲۴ جهان ایستاده است؛ رتبه‌ای که البته نازل‌ترین رتبه ایران در سه سال اخیر به شمار می‌رود و در منطقه منا (خاورمیانه و شمال آفریقا) در جایگاه دوازدهم قرار گرفته است، یعنی پایین‌تر از کشورهایمانند امارات، ترکیه و بحرین و بالاتر از مصر، لبنان، عراق، سوریه و یمن.

رتبه کشورها در این گزارش براساس ۱۰ شاخص سنجیده می‌شود که در گزارش جدید بانک جهانی، ایران در چهار زیرشاخص شروع کسب و کار، شرایط صدور مجوز ساخت، اخذ اعتبار و تجارت برون مرزی بهبود داشته و البته در شش زیرشاخص دسترسی به برق، ثبت مالکیت، حمایت از سرمایه‌گذاران، پرداخت مالیات، اجرای قراردادهای و رسیدگی به ورشکستگی و پرداخت دیون تنزل رتبه داشته است.

براساس آخرین گزارش سهولت انجام کسب‌وکار بانک جهانی برای سال ۲۰۱۸، با وجود اینکه امتیاز ایران از ۵۶/۲۲ به ۵۶/۴۸ بهبود یافته، اما جایگاه ایران نسبت به سال ۲۰۱۷، چهار رتبه تنزل یافته و از رتبه ۱۲۰ در بین ۱۹۰ کشور به ۱۲۴ رسیده است.

زیرشاخص "شروع کسب و کار" حداقل سرمایه مورد نیاز برای شروع کار، تعداد مراحل، زمان و هزینه یک شرکت کوچک و متوسط برای شروع کار رسمی را بررسی می‌کند. در این شاخص، ایران در میان ۱۹۰ کشور دنیا از رتبه ۱۰۲ به ۹۷ رسیده و امتیازش نیز از ۸۵/۰۵ به ۸۵/۱۶ ارتقا یافته است. نخستین رتبه کشورهای منطقه منا در این زیرشاخص به عمان رسیده است که رتبه ۳۱ را در اختیار دارد.

در زمینه سهولت ساخت‌وساز ایران با اینکه از رتبه ۲۷ به ۲۵ رسیده، اما امتیاز آن از ۷۸/۵۰ به ۷۸/۰۸ تنزل یافته است. رتبه اول در منطقه خاورمیانه و شمال آفریقا در این زیرشاخص به امارات متحده عربی رسیده است که در جهان رتبه ۲ را در اختیار دارد. ایران در منطقه منا رتبه ۴ و در جهان رتبه ۲۵ را به خود اختصاص داده است.

در شاخص دریافت برق، رتبه ایران در شاخص دسترسی به برق از ۹۴ به ۹۹ و امتیاز آن از ۶۹/۱۵ به ۶۸/۴۳ تنزل یافته است. در این شاخص،

امارات متحده عربی هم در منطقه منا و هم در جهان رتبه اول را در اختیار دارد، اما ایران در رتبه ۱۳ منطقه و ۹۹ جهان قرار گرفته است.

در زمینه ثبت ملک و انتقال اموال ایران از رتبه ۸۶ به ۸۷ و امتیاز آن از ۶۴/۱۷ به ۶۴/۱۶ کاهش یافته است. این در حالی است که امارات متحده عربی در این شاخص، رتبه اول منطقه و رتبه ۱۰ جهانی را در اختیار دارد، اما ایران رتبه ۱۰ منطقه منا و رتبه ۸۷ جهان را به خود اختصاص داده است.

در زمینه سیستم اطلاعات اعتباری و وثیقه و قوانین ورشکستگی در کشورها و اندازه دسترسی به اعتبار، ایران از رتبه ۱۰۱ به ۹۰ و امتیاز آن نیز از ۴۵ به ۵۰ ارتقا یافته است. در این شاخص، ایران در جایگاه دوم منطقه و ۹۰ جهان است.

در زمینه حفاظت از سرمایه‌گذاران ایران از رتبه ۱۶۵ به ۱۷۰ رسیده است و امتیاز آن در رقم ۳۳/۳۳ ثابت مانده است. در منطقه منا نخستین کشور در شاخص حمایت از سرمایه‌گذاران، امارات متحده عربی است که رتبه ۱۰ جهان را به خود اختصاص داده است. ایران نیز رتبه ۱۷ جهان در منطقه منا را به خود اختصاص داده و تنها الجزایر، قطر و لیبی وضعیتی بدتر از ایران در منطقه منا دارند.

در زمینه پرداخت مالیات، قطر رتبه اول منطقه و جهان را به خود اختصاص داده و ایران نیز در رتبه ۱۸ منطقه و ۱۵۰ جهان ایستاده است. در واقع، با وجود آن که امتیاز ایران در این شاخص نسبت به سال قبل در رقم ۵۶/۵۷ ثابت مانده، اما ایران در شاخص پرداخت مالیات از رتبه ۱۰۰ به ۱۵۰ رسیده است.

از لحاظ شاخص زمان و هزینه‌های فرآیند لجستیک صادرات و واردات کالا، کشور مالت رتبه اول منطقه و ۴۱ جهانی را در اختیار گرفته و ایران نیز رتبه ۱۵ منطقه و ۱۶۶ جهان را به خود اختصاص داده است. با وجود اینکه امتیاز ایران نسبت به گزارش سال گذشته در عدد ۴۶/۱۱ ثابت مانده، اما رتبه ایران از ۱۰ به ۱۶۶ رسیده است.

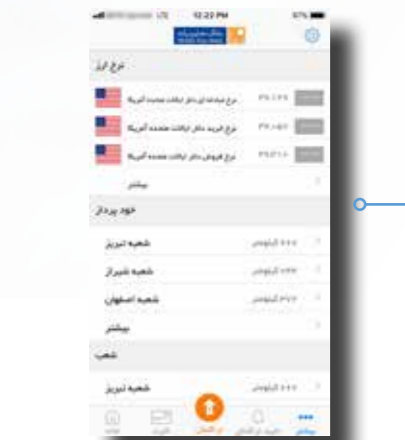
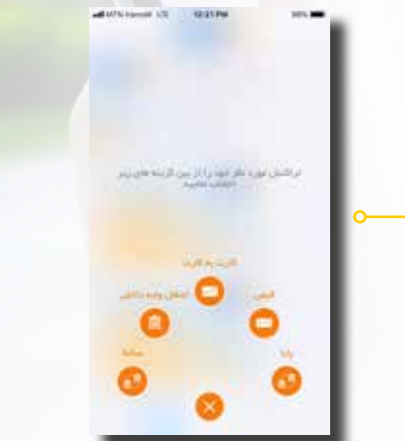
در زمینه اجرای قراردادهای و روند حل‌وفصل اختلافات تجاری از طریق دادگاه برای کسب‌وکارها در جهان، امارات متحده عربی رتبه اول منطقه و ۱۲ جهان را در اختیار دارد و ایران هم در جایگاه هفتم منطقه و ۸۰ جهان ایستاده است. امتیاز ایران در شاخص الزام‌آور بودن اجرای قراردادهای در رقم ۵۹/۰۷ ثابت مانده، اما رتبه آن از ۷۰ به ۸۰ رسیده است.

در زمینه شاخص، زمان، هزینه و نتیجه رسیدگی به ورشکستگی درباره اشخاص حقوقی رتبه اول به تونس تعلق گرفته و این کشور در رتبه ۶۳ جهان ایستاده است. اما ایران رتبه ۱۵ منطقه و ۱۶۰ جهان را به خود اختصاص داده و امتیاز آن از ۲۵/۲۵ به ۲۳/۹۳ تنزل یافته است. ■

منابع:

Doing Business 2018, Reforming to create jobs, World bank Group, 2018
وضعیت ایران در گزارش انجام کسب‌وکار بانک جهانی و ارزیابی عملکرد دولت یازدهم در بهبود رتبه کشور در این گزارش، مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی، آذر ۱۳۹۶

فرا تر از تراکنش

محمد احدی پرست
کارشناس بانکداری نوین • بانک خاورمیانه

امروزه کمتر کسی حاضر است برای گرفتن یک صورت حساب یا جابجایی پول به شعبه بانک مراجعه کند. موبایل بانک به عنوان یکی از در دسترس ترین ابزارهای نوین بانکی، امکان انجام خدمات بانکی را در لحظه بوجود می آورد. هدف از این متن، ارائه مهم ترین امکانات موبایل بانک جدید خاورمیانه است که به طور مستمر در حال پیش و بهبود می باشد. مهم ترین خدمات ارائه شده در موبایل بانک عبارتند از:

گزارش حساب‌ها

با ورود به اپلیکیشن موبایل بانک خلاصه تمامی حساب‌های مشتری (حقیقی، حقوقی، مشترک و تسهیلات) مشاهده می‌شود که با انتخاب هر حساب می‌توان آخرین تراکنش‌ها و نمودار ستونی مربوط به حساب را مشاهده نمود.

خدمات کارت

خدمات اصلی مربوط به کارت از جمله انتقال کارت به کارت، انتقال، مسدود نمودن کارت و تغییر رمز دوم در موبایل بانک قابل انجام است.

تراکنش

کلید نقل و انتقالات بانکی از طریق موبایل بانک خاورمیانه قابل انجام است.

ساتنا/پایا

- سرویس‌های ساتنا و پایا، خدمات نقل و انتقالات بین بانکی را انجام می‌دهند.
- بیشترین مبلغ مجاز برای تراکنش پایا پانصد میلیون ریال و کمترین مبلغ برای ساتنا صد و پنجاه میلیون ریال می‌باشد. با انتخاب گزینه ساتنا/پایا، حساب مورد نظر برای برداشت را انتخاب کرده، شماره شبا مقصد را وارد نموده و در ادامه رمز تراکنش و مبلغ مورد نظر وارد می‌شود. لازم به ذکر است شماره شبای حساب مقصد به صورت آئی از بانک مرکزی جمهوری اسلامی استفاده شده و در صورت صحت تمامی اطلاعات وارد شده، وجه منتقل می‌شود.

انتقالات داخلی

- این سرویس به منظور انتقال وجه بین حساب‌های بانک خاورمیانه مورد استفاده قرار می‌گیرد. با انتخاب این گزینه، پس از وارد کردن حساب مبدأ، مبلغ تراکنش، حساب مقصد و رمز تراکنش، انتقال وجه انجام می‌شود.

کارت به کارت

- به منظور انتقال کارت به کارت مورد استفاده قرار می‌گیرد. با انتخاب این گزینه کارت مورد نظر برای برداشت را انتخاب نموده و سپس با وارد نمودن رمز دوم کارت، تاریخ انقضا، CVV2، شماره کارت مقصد و مبلغ مورد نظر، تراکنش صورت می‌پذیرد.

قبض

- به منظور پرداخت قبوض به دو روش اسکن بارکد و یا شناسه پرداخت و قبض می‌توان اقدام نمود.

تایید تراکنش

یکی از قسمت‌های موبایل بانک خاورمیانه امکان امضای تراکنش‌های شرکت در این نرم‌افزار است. مدیران و امضا داران مشتریان حقوقی می‌توانند با استفاده از منوی تایید تراکنش نسبت به تایید یا رد تراکنش‌های ثبت شده توسط مسئولین مالی شرکت اقدام نمایند. صاحبان امضا جهت تایید تراکنش می‌توانند از رمز تراکنش، اثر انگشت یا تشخیص چهره (با توجه به امکانات تلفن همراه خود) استفاده کنند.

تنظیمات و دیگر امکانات

- مشتریان محترم در این قسمت ضمن بهره‌مندی از اطلاعاتی همچون نرخ ارز، فاصله تا نزدیک‌ترین خودپرداز و شعبه بانک خاورمیانه قادر خواهند بود نسبت به تنظیم موارد ذیل اقدام نمایند.
- **خروج خودکار:** امکان خروج اتوماتیک از موبایل بانک در صورت عدم استفاده از آن در مدت زمانی طولانی
- **مدیریت حساب:** مشتریان به کمک این گزینه می‌توانند فعال یا غیر فعال نمودن حساب‌های خود در موبایل بانک و همچنین تغییر ترتیب نمایش آنها اقدام کنند.
- **ذخیره رسیدهای در گالری:** با این گزینه رسید تراکنش‌های انجام شده در موبایل بانک به‌طور خودکار در گالری کاربر ذخیره می‌گردد.
- **ورود با اثر انگشت:** امکان ورود به موبایل بانک با اثر انگشت و بدون نیاز به وارد کردن رمز ورود
- **ذخیره شدن CVV2 و تاریخ انقضا کارت‌ها:** با فعال کردن این گزینه پس از اولین تراکنش کارت به کارت موفق کاربر، تاریخ انقضا و CVV2 کارت ذخیره شده و در انتقال‌های بعدی نیاز به وارد کردن آن نمی‌باشد.
- **تایید هویت با اثر انگشت برای رمز تراکنش:** با فعال کردن این گزینه کاربر می‌تواند هنگام انجام تراکنش یا تایید آن به جای رمز تراکنش از اثر انگشت استفاده کند.
- **تایید هویت با اثر انگشت برای رمز دوم کارت:** با فعال کردن این گزینه هنگام تراکنش کارت به کارت، به جای رمز دوم کارت، اثر انگشت استفاده می‌گردد.

توانبخشی افراد توانیاب

انجمن حمایت از کودکان و نوجوانان توانیاب

- توانبخشی
- **قانون توانمندسازی:** هدف از قانون توانمندسازی، تامین تسهیلات لازم برای توانمندسازی و فراهم‌آوری فرصت‌های مساوی در همه سطوح زندگی معلولان است. این قانون شامل طرح‌ها و اقدامات مثبت به شرح ذیل می‌باشد:
- کمک هزینه تهیه وسایل کمکی
- کمک هزینه تحصیلی
- حرفه‌آموزی
- کمک هزینه مسافرت و اوقات فراغت
- اعطای انواع وام‌های بدون بهره

قانون حقوق محور: این قانون از افراد معلول در مقابل تبعیض مبتنی بر معلولیت، دفاع می‌کند و ایمنی لازم برای پیشگیری از قربانی شدن و تزییع حقوق آنها را فراهم می‌آورد. قانون حقوق محور بر اصول ذیل تاکید می‌نماید:

- افراد معلول دارای حقوق شهروندی و مدنی مانند سایر افراد می‌باشند.
- حقوق بنیادی افراد معلول از نظر زندگی و منزلت اجتماعی می‌بایست مورد حمایت قانون قرار گیرد.
- با توجه به قوانین حامی افراد معلول، انجمن حمایت از کودکان و نوجوانان توان‌یاب اقدامات به شرح زیر را انجام نموده است:
- تامین وسایل کمک حرکتی به منظور تاثیر گذار بودن خدمات توانبخشی
- بررسی نیاز افراد معلول به وسایل کمک توانبخشی و اقدام جهت تامین آن
- تامین و یا خرید وسایل کمک حرکتی
- نظارت بر استفاده صحیح معلول از وسایل کمک حرکتی
- پرداخت کمک هزینه‌های تهیه و تامین دارو برای مددجویانی که با مشکلات اقتصادی مواجه هستند.

از آنجایی که مواجهه با پدیده معلولیت نیاز به نگاهی فرا تر از ملیت، جنسیت، دین، نژاد و... دارد، در اغلب کشورها مسوولیت نهایی بهبود شرایط-که موجب کاهش موانع برای توان‌یابان می‌گردد- به دولت‌ها واگذار شده است. ولی این موضوع مسوولیت سایر ارگان‌ها چون بخش خصوصی، جامعه مدنی و سازمان‌های غیردولتی، افراد جامعه و... را برطرف نمی‌سازد. بنابراین حضور و نقش‌پذیری در جامعه می‌تواند در کاهش مشکلات ناشی از معلولیت و افزایش فرصت‌ها برای این افراد نقش تعیین‌کننده‌ای داشته باشد.

اصلاح باورهای غلط در جامعه نسبت به پدیده معلولیت (جسمی حرکتی):

اولین مانع حضور معلول در جامعه، موانع فرهنگی، اجتماعی و خانوادگی است. اجرای برنامه‌های آموزشی-تفریحی در اماکن عمومی منجر به حضور فرد دارای معلولیت در جامعه شده و بدین‌وسیله، موانع ذهنی و فرهنگی جامعه و کودک معلول را کمزنگ می‌کند.

شناخت انتظارات و نیازهای افراد معلول و خانواده‌های آنان از توانبخشی از یک سو و بررسی دقیق و همه جانبه متخصصان از نیازهای ارزیابی شده از سوی دیگر، اساس خدمات توانبخشی را تعیین می‌کنند. بنابراین عامل کلیدی برای دستیابی به نتایج موفقیت‌آمیز خدمات توانبخشی شناخت برنامه‌ریزان توانبخشی از فرهنگ و ساختار اجتماعی افراد معلول و تحلیل مناسب از انتظارات و اقداماتی است که افراد معلول و خانواده‌های آنان برای دریافت کمک انجام می‌دهند.

انجمن حمایت از کودکان و نوجوانان توانیاب یک سازمان مردم نهاد (NGO)-غیرانتفاعی و عام‌المنفعه است که با شماره ۱۱۲۰۳ به ثبت رسیده و فعالیت خود را در زمینه توانبخشی رایگان از سال ۱۳۷۸ آغاز و مجوز خود را از مراجع ذی‌ربط دریافت نموده است.

این انجمن با سه هدف توانبخشی بهنگام، پیشگیری ثانویه و برابری فرصت‌ها، به ارائه خدمات صد درصد رایگان توانبخشی در زمینه‌های کاردرمانی، گفتاردرمانی، تربیت شنیداری، درمان با بازی و هنر و موسیقی ویژه کودکان معلول جسمی-حرکتی (غیرذهنی) از بدو تولد تا ۱۶ سالگی می‌پردازد. ■

معلولیت حقیقتی اجتماعی و انکارناپذیر با زمینه‌ها و ابعاد متنوع است، که سرنوشت فرد و در نهایت جامعه را تحت تاثیر خود قرار می‌دهد. در مقابل توانبخشی، پاسخی است به نیاز فرد و جامعه، نیازی که حاصل پروسه‌های تاریخی و در بردارنده مفهوم بازگشت فرد به جامعه است.

اصطلاح «توانبخشی» به مفهوم بازگرداندن توانایی‌ها، حفظ و منزلت فرد معلول و تعیین جایگاه قانونی اوست. فلسفه توانبخشی بر این اصل ساده و در عین حال بسیار مهم استوار است که اگر با نبود یا نقص در توانمندی بخصوصی مواجه هستیم، توانایی‌های جانشین دیگری هست؛ برای مثال اگر قدرت حرکت نیست، چشم، گوش، زبان و قدرت تفکر هست؛ اگر حس بینایی نیست، حس شنوایی و لامسه هست؛ و بالاخره اگر تندرستی نیست، امید به زندگی هست. در پرتو این اصل می‌توان گفت، فلسفه توانبخشی به معنی امید بخشیدن به فرد معلول و آماده کردن او برای زندگی در جامعه از یک سو و تجهیز و آموزش جامعه برای پذیرش او در مقام شهروند از سوی دیگر است تا بتواند همانند دیگر افراد جامعه از فرصت‌های اجتماعی، اقتصادی و آموزشی یکسان برخوردار شود.

توانبخشی به عنوان فرایندی درمانی در نظر گرفته می‌شود که به بازگرداندن توانایی‌های بیمار پرداخته و سعی در افزایش استقلال و عملکرد او دارد، به طوری که از مشکلات تحمیل شده به وی بکاهد. افزایش کیفیت زندگی، هدف نهایی تمامی درمان‌های توانبخشی در نظر گرفته می‌شود. همان طور که گفته شد توانبخشی فرایندی است که به صورت تعریف شده برای فرد دارای معلولیت طی مدت زمان خاصی انجام می‌شود که متناسب با مورد ممکن است یک بازه چند ماهه تا چند ساله را در برگیرد. این مدت زمان به نوع مشکل، شدت و وسعت آسیب بستگی دارد. توجه به این نکته ضروری است که توانبخشی کودکان معلول جسمی-حرکتی فرایندی دیرپا و پرهزینه است اما شروع توانبخشی و استمرار دریافت خدمات، تاثیر بسزایی در فرایند درمان کودکان معلول جسمی-حرکتی دارد.

توانبخشی افراد معلول یک فرایند درمانی جامع و چندوجهی است، به همین دلیل و بر حسب نوع اختلال کودک، کارگروه‌های تخصصی و متنوعی به منظور توانبخشی شکل گرفته‌اند.

هدف از کار گروهی در توانبخشی، هماهنگ کردن اقدامات متعدد و متنوعی است که به منظور بازتوانی فرد معلول انجام می‌شود. ابتدا فرد معلول را پزشکان متخصص نظیر ارتوپد، مغز و اعصاب، روانپزشک، اطفال و... به گروه توانبخشی ارجاع می‌دهند تا بر حسب نوع معلولیت اقدام‌های درمانی لازم و همچنین تجویز وسایل کمکی انجام شود.

برنامه‌های توانبخشی، افراد دارای انواع معلولیت‌ها را زیر پوشش قرار می‌دهند:

- افراد دارای معلولیت‌های جسمی-حرکتی (همه سنین)
- افراد دارای معلولیت‌های ذهنی و روانی (همه سنین)
- افراد دارای نابینایی و کم‌بینایی (همه سنین)
- افراد دارای ناشنوایی و کم‌شنوایی (همه سنین)
- افراد سالمند

قوانین حامی افراد معلول در چهار گروه به شرح زیر طبقه‌بندی می‌گردد:

- قوانین رفاهی
- قوانین ارائه خدمات
- قوانین توانمندسازی
- قوانین حقوقی

قانون رفاه: شامل تامین هزینه‌ها و کمک هزینه‌های مرتبط با خدمات توانبخشی، پزشکی و کمک هزینه‌های نگهداری در موسسات می‌شود.

قانون خدمات محور: قانون خدمات محور حمایت مالی لازم برای نهادینه کردن، تنظیم و تداوم ارائه خدمات را تامین می‌نماید که شامل موارد زیر می‌باشد:

- آموزش
- حرفه‌آموزی
- اشتغال

شاخص‌های اثربخش

انسبه طباطبایی

کارشناس مدیریت سازمان و روش‌ها • بانک خاورمیانه

رشد اقتصادی در ایجاد فرصت‌های جدید اقتصادی و بهبود استانداردهای زندگی تاثیرگذار می‌باشد. از سوی دیگر افزایش درآمد ملی با تولید منابع بیشتر، منجر به آموزش اثربخش، ایجاد اشتغال، برقراری سیستم‌های کارآمد بیمه تأمین اجتماعی، وضع قوانین ضد فساد و ایجاد زیرساخت‌های اصلی در کشور می‌گردد، اما تضمین‌کننده اجرای آنها نمی‌باشد. مانند دیگر جنبه‌های مدل رشد اقتصادی، الگو و سرعت رشد اقتصاد کشور توسط سیاست‌های اقتصادی حاکم شکل می‌گیرند و این سیاست‌ها با فرآیندهای رشد و توسعه، نهادینه می‌گردند. لذا رشد اقتصادی به میزان قابل توجهی سبب پیشرفت اجتماعی و اقتصادی می‌شود.

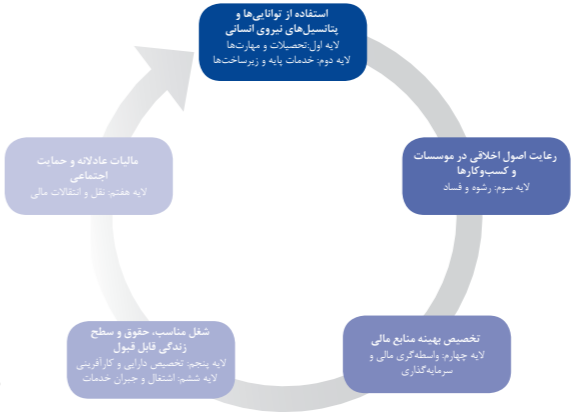
◆ اگر اقتصاد را مانند یک باغ در نظر بگیریم، همان‌طور که نور خورشید، درجه حرارت و آب عواملی حیاتی برای رشد و بقای باغ هستند، محیط اقتصادی کشور نیز عملی حیاتی برای رشد اقتصادی آن می‌باشد. در این محیط، موسسات مالی مانند مواد مغذی موجود در خاک برای رشد و باروری اقتصاد ضروری هستند. همان‌طور که حاصلخیزی خاک می‌تواند بر سرعت و پایداری رشد گیاه موثر باشد، به‌طور مشابه باروری یک اقتصاد با بازده بالا نیز می‌تواند بر استانداردهای زندگی تاثیرگذار باشد.

حال سؤال مطرح‌شده این است که چه سیاست‌هایی برافزایش درآمد ملی و رشد اقتصادی تأثیرگذارند؟ گزارش حاضر، این عوامل را به ۷ گروه اصلی تقسیم نموده است. این لایه‌ها در شکل ۱ نشان داده شده‌اند.

در جدول ۱ زیر لایه‌های مربوط به هر یک از ۷ لایه موثر بر رشد اقتصادی بیان شده است.

برای هر یک از لایه‌ها و زیر لایه‌های مطرح‌شده در جدول ۱، شاخص‌هایی در نظر گرفته شده‌اند. در جدول ۲ شاخص‌های تعیین‌شده برای هر لایه بیان شده‌اند.

شکل ۱: لایه‌های تاثیرگذار بر رشد اقتصادی

جدول ۱: لایه‌ها و زیرلایه‌های موثر بر رشد اقتصادی

لایه اول	لایه دوم	لایه سوم	لایه چهارم	لایه پنجم	لایه ششم	لایه هفتم
بهبود تحصیلات و مهارت‌ها	خدمات پایه و زیرساخت‌ها	فساد	واسطه‌گری مالی در سرمایه‌گذاری	تخصیص دارایی و کارآفرینی	اشتغال و جبران خدمات	نقل و انتقالات مالی
الف) در دسترس بودن امکان تحصیلات	الف) زیرساخت‌های دیجیتالی و پایه	الف) اصول اخلاقی سیاسی و کسب‌وکار	الف) فراگیری سیستم مالی سرمایه‌گذاری	الف) مالکیت کسب‌وکارهای کوچک	الف) نیروی کاری بهبود	الف) مالیات
ب) کیفیت	ب) ارائه زیرساخت‌ها و خدمات	ب) میزان رانت‌خواری	ب) واسطه‌گری سرمایه‌گذاری کسب‌وکار	ب) مالکیت خفه و سایر دارایی‌ها	ب) جبران خدمات با حقوق و سایر مزایا	ب) حمایت اجتماعی
ج) عدالت و برابری						
آیا امکان تحصیل برای تمامی افراد به یسازگی فراهم می‌باشد؟ کیفیت آموزش ارائه شده چگونه است؟	یک کشور به چه میزان زیرساخت‌ها و خدمات پایه موردنیاز افراد را فراهم نموده و بودجه کافی و کیفیت زندگی مناسب مطابق با استانداردهای مورد نیاز را برایشان فراهم می‌کند؟	سیاست‌های کشور به چه میزان سبب تخصیص کارایی منابع بدون به‌کارگیری رشوه و فساد گردیده و جبران خدمات عادلانه‌ای را در بازارهای سرمایه ایجاد کرده است؟	چه میزان سرمایه‌های بخش خصوصی در جهت اهداف تولیدی هدایت می‌شوند و سبب تولید سرمایه جدید در اقتصاد می‌گردند؟	به چه میزان محیط مناسب برای اثبات دارایی و اشتغال و کارآفرینی بهبود در جامعه وجود دارد؟	تا چه اندازه شاخص‌هایی مانند اشتغال، مشارکت نیروی کار و شرایط مناسب شغلی، فرصت‌های مناسب اقتصادی را در کشور ایجاد کرده‌اند؟	به چه میزان سیستم مالیاتی کشور، نابرابری درآمد را بدون اثر منفی بر رشد اقتصادی، خنثی می‌کند؟
ب) عدالت و برابری						

جدول ۲: شاخص‌های تعیین شده برای هر لایه رشد اقتصادی

لایه	شاخص‌ها
اول	اندازه‌گیری مهارت دانش‌آموزان / نرخ دسترسی به اینترنت / برابری فرصت‌های آموزشی / نرخ سواد / داشتن مهارت‌های ریاضیاتی
دوم	میزان آلودگی / سهولت حمل‌ونقل / دسترسی به برق / نرخ زائغ‌نشینانی / نرخ شهرنشینی / دسترسی به مراکز بهداشتی / امید به زندگی / دسترسی به آب آشامیدنی تصفیه‌شده / نرخ فقر
سوم	میزان قدرت بازار (برای غلبه بر قوانین دست‌وپا گیر) / میزان رقابت در بازار / وجود قوانین بازدارنده از رشوه و فساد / میزان دارایی‌های ملکی افراد / دارایی‌های موجود در بانک‌ها
چهارم	میزان مبالغی در حساب‌ها که برای کسب‌وکار بکار گرفته می‌شوند / سهولت دریافت وام / میزان اعتبار اطلاعات ارائه‌شده
پنجم	مدت‌زمان و هزینه شروع یک کسب‌وکار جدید / نرخ کسب‌وکارهای ورشکسته / زمان و هزینه اجرای قراردادها / زمان و هزینه واردات و صادرات / زمان و تعداد پرداخت‌های مالیات / حمایت از سرمایه‌گذاران / مدت‌زمان و هزینه ثبت مالکیت / میزان دسترسی به برق / شرایط و مقررات اخذ مجوز ساخت / درصد مالکیت منزل نسبت قیمت خانه به درآمد، اثبات دارایی‌های افراد برای منزل (مستاجران) / میزان تاثیر وام مسکن در بازار ملک
ششم	نرخ اشتغال (شامل بانوان) / نرخ بیکاری (شامل جوانان) / نرخ اشتغال در گروه‌های آسیب‌پذیر مانند کارکنان غیررسمی و پاره‌وقت / نرخ حفظ کارکنان ماهر / سطح امنیت شغلی / تعداد ساعات کاری در هفته / کم بودن حقوق (درصد حقوق‌های کمتر از دو سوم میانگین) / میزان پراکندگی حقوق (نسبت حقوق متوسط به حداقل حقوق) / درصد ترک از کار مادران یا والدین به علت نگهداری از فرزندان
هفتم	درآمد حاصل از مالیات / میزان مالیات بر درآمد / مالیات بر اموال / مالیات بر ارث

با توجه به شاخص‌های ارائه‌شده در هر لایه و زیرلایه می‌توان امتیازی به هر یک از کشورها ارائه داد. در جدول ۳ این امتیازات برای کشور ایران و چند

کشور همسایه ارائه شده است. این امتیازات از ۱ تا ۷ می‌باشند که عدد ۱ به معنای کمترین و ۷ بیشترین امتیاز است.

جدول ۳: امتیازات کشورهای مختلف برای هر زیرلایه رشد اقتصادی

	بهبود تحصیلات و مهارت‌ها			خدمات پایه و زیرساخت‌ها			فساد
	در دسترس بودن امکان تحصیلات	کیفیت	عدالت و برابری	زیرساخت‌های دیجیتال و پایه	زیرساخت‌ها و خدمات وابسته به بهداشت و سلامتی	اصول اخلاقی سیاسی و کسب‌وکار	
ایران	۵/۰۴	۳/۹۹	۵/۵۲	۴/۴۸	۵/۴۴	۳/۳۹	۳/۹۳
چین	۵/۴۱	۴/۳۶	۵/۰۲	۵/۰۵	۴/۸۴	۴/۱۳	۴/۵۷
ژاپن	۵/۹۱	۴/۸۷	۵/۹۴	۵/۵۰	۵/۸۶	۵/۵۱	۵/۶۳
ترکیه	۵/۳۱	۳/۲۹	۴/۹۹	۵/۲۱	۵/۳۲	۳/۶۶	۴/۳۰
کره جنوبی	۵/۹۳	۴/۷۸	۵/۶۷	۵/۱۶	۵/۴۶	۳/۵۶	۴/۵۱
پاکستان	۳/۰۵	۳/۲۸	۳/۲۶	۳/۸۳	۴/۰۵	۳/۱۴	۴/۰۲
هند	۳/۵۳	۳/۶۷	۴/۶۲	۴/۲۲	۴/۴۲	۴/۳۵	۴/۷۷
روسیه	۵/۲۷	۴/۳۵	۵/۳۷	۵/۲۲	۵/۰۳	۳/۳۸	۴/۷۷

	واسطه‌گری مالی در سرمایه‌گذاری		تخصیص دارایی و کارآفرینی		اشتغال و جبران خدمات		نقل و انتقالات مالی	
	فراگیری سیستم مالی	واسطه‌گری سرمایه‌گذاری کسب‌وکار	مالکیت کسب‌وکارهای کوچک	مالکیت خانه و سایر دارایی‌ها	نیروی کاری بهره‌ور	جبران خدمات با حقوق و سایر مزایا	مالیات	حمایت اجتماعی
ایران	۴/۱۴	۱/۷۶	۴/۳۴	۴/۴۱	۳/۴۸	۳/۵۷	۴/۶۸	۳/۸۸
چین	۴/۲۸	۴/۴۸	۴/۵۷	۳/۷۷	۵/۱۰	۴/۴۶	۳/۲۲	۳/۸۴
ژاپن	۵/۲۳	۳/۸۳	۵/۲۲	۴/۵۹	۴/۷۹	۳/۸۰	۳/۶۵	۴/۸۲
ترکیه	۳/۷۶	۲/۶۲	۳/۹۶	۳/۵۲	۴/۲۴	۳/۴۲	۳/۳۷	۴/۰۴
کره جنوبی	۴/۷۵	۴/۷۱	۵/۴۶	۴/۲۱	۴/۵۵	۳/۷۹	۴/۲۴	۴/۵۹
پاکستان	۲/۳۵	۲/۱۱	۳/۸۷	۳/۲۶	۴	۲/۹۷	۳/۳۶	۲/۴۰
هند	۳/۸۳	۳/۷۳	۳/۵۱	۳/۲۹	۴/۳۱	۳/۰۸	۳/۴۶	۲/۲۵
روسیه	۳/۷۳	۲/۳۶	۴/۵۷	۳/۳۴	۵/۲۵	۴/۷۵	۳	۴/۵۱

جوامعی که در کاهش فقر تلاش می‌نمایند، در ایجاد موسسات مالی اثربخش و موفق‌تر عمل کرده و رشد خود را از طریق سیاست‌های اقتصادی حاضر حمایت می‌کنند. ایجاد سیستم مالیاتی عادلانه و اثربخش و وجود مشخصه‌های امنیتی اجتماعی پایه، به عنوان شروع و پایان چرخه توسعه می‌باشد. این عامل نه‌تنها از نابرابری در بازار جلوگیری می‌کند بلکه می‌تواند به تجهیز منابع لازم برای ارائه خدماتی مانند آموزش و درمان بپردازد.

از سویی دیگر موسسات مالی قانونمند، ضمن تخصیص اثربخش منابع و ایجاد فرصت‌های برابر برای همه، موانع بزرگ موجود برای ورود به اقتصاد را با وضع مقررات مقتضی از بین می‌برند. قوانین و انگیزه‌های سرمایه‌گذاری و ظرفیت موسسات برای ترغیب نمودن سرمایه‌گذاران تنها از طریق ایجاد قوانین و ایجاد چارچوب رقابتی ممکن می‌باشد. قوانین و چارچوب درست و مستحکم، به ایجاد اشتغال و بهبود بهره‌وری کمک می‌کند و در عین حال با دسترسی به خدمات مالی گسترده، کارآفرینی نیز بهبود می‌یابد. در راستای بهبود استانداردهای کاری اصلی، امنیت

کاری و بهره‌وری کارکنان نیز افزایش می‌یابد. این امر با حمایت از پویایی کارکنان، تطبیق با مقررات و کسب مهارت‌های موردنیاز، سبب رشد دوباره می‌گردد.

سیاست‌هایی که امکان دریافت وام برای کسب‌وکارهای کوچک، تأمین مالی مسکن، ذخیره حقوق بازنشستگی و حفظ کارکنان می‌گردد، به تولید ثروت و تقسیم درآمدها کمک می‌کند. اگر این فاکتورهای کلیدی در مکان درست خود بکار گرفته شوند، فرهنگ سرمایه‌گذاری و کارآفرینی مناسبی ایجاد می‌گردد که سبب تسهیل اقتصاد رقابتی و ایجاد فرصت‌های اشتغال شده و نهایتاً نیازهای داخلی را برطرف می‌نماید.

به‌طورکلی، وجود سیاست‌های اقتصادی مناسب، ضمن ایجاد فرصت‌های سرمایه‌گذاری و افزایش رشد اقتصادی می‌تواند با به‌کارگیری سیستم مالیاتی اثربخش و عادلانه به منابعی دست یابد که پیش‌نیاز ارائه خدمات باکیفیت بالا، استقرار زیرساخت‌های مناسب و ایجاد سیستم عمومی درمان در کشور باشد. بدین طریق فرصت‌های اقتصادی توسعه‌یافته و درآمد کشور افزایش می‌یابد. ■

درآمدی بر ثروت عمومی ملل

آرین آفابگی

کارشناس مدیریت تحقیقات اقتصادی • بانک خاورمیانه

این نویسنده خلاصه‌ای از کتاب «ثروت عمومی ملل» و مبانی نظری حاکم بر آن است. نام این کتاب که حوزه تمرکز آن بر اقتصادی سیاسی است، برای دانش‌آموختان رشته اقتصاد یادآور کتاب «ثروت ملل» آدام اسمیت، یعنی اولین کتاب کلاسیک علم اقتصاد است. در کتاب ثروت ملل که آدام اسمیت در سال ۱۷۷۶ میلادی آن را به رشته تحریر درآورد، این ایده مطرح شده که در صورت عدم مداخله در نظام اقتصادی، این نظام به‌طور خودکار عمل خواهد نمود و قادر است خود را اصلاح نماید. آدام اسمیت این فرایند خودکار را به عنوان «دست نامرئی» معرفی می‌کند که تلویحاً به نیروهای بازار اشاره دارد. برخلاف این ایده، در کتاب ثروت عمومی ملل که توسط دو اقتصاددان سوئدی به نام‌های «داگ دتر» و «استفان فولستر» در سال ۲۰۱۵، یعنی حدود ۲۴۰ سال پس از انتشار کتاب ثروت ملل آدام اسمیت به چاپ رسیده، ایده اصلی اهمیت مدیریت «دارایی‌های عمومی تجاری» و اثر آن بر رشد اقتصادی است.

شده و در صورت مدیریت کارا و نظام‌مند شدن، ارزش بازاری پیدا می‌کند. شرکت‌های دولتی، موسسات مالی، املاک و مستغلات، زیر ساخت‌هایی که بر پایه دریافت عوارض یا مرتبط با شراکت عمومی-خصوصی هستند و نیز فعالیت‌های تجاری غیر شرکتی مانند شرکت تامین آب، نمونه‌هایی از دارایی‌های عمومی تجاری هستند.

خصوصی سازی و ملی سازی

خصوصی‌سازی اموال دولتی در مقابل ملی‌سازی آنها دو جریان افراطی موجود در ادبیات اقتصاد سیاسی هستند که هر یک نقاط ضعف خاص خود را به همراه دارند. یکی از مصادیق کسب بیشترین عایدی از آنهاست. به بیان دقیق‌تر، این که مالکیت ثروت‌های عمومی به دست دولت باشد یا بخش خصوصی موضوع مورد بحث نیست. پیش از توضیح بیشتر درباره راهکار پیشنهاد شده در کتاب مورد بررسی، جا دارد به تعریف ثروت عمومی و دارایی‌های عمومی تجاری که در کتاب به آنها اشاره شده، پرداخته شود. همچنین، دیدگاه‌های موجود در ادبیات اقتصادی مبنی بر شیوه مدیریت دارایی‌های عمومی مورد بحث قرار می‌گیرد.

ثروت عمومی

ثروت عمومی خالص دارایی‌های عمومی در مالکیت دولت تعریف می‌شود که عبارتند از حاصل جمع ارزش دارایی‌های مالی خالص از قبیل هلدینگ‌های بانکی یا صندوق‌های بازنشستگی، دارایی‌های عمومی تجاری از قبیل نگاه‌ها و املاک و مستغلات تجاری و دارایی‌های عمومی غیر تجاری از قبیل جاده‌ها، منهای بدهی‌های دولت. البته باید توجه داشت که منظور از عمومی در اینجا دارایی‌هایی است که در مالکیت سطوح مختلف دولت قرار دارد. علاوه بر این، بین ثروت عمومی و اموال عمومی باید تفکیک قایل شد، زیرا مورد دوم معمولاً دارایی‌ها و اموالی را در بر می‌گیرد که در دسترس همگان بوده و استفاده از آنها برای عموم مردم است. تمرکز کتاب ثروت عمومی ملل بر دارایی‌های عمومی تجاری به عنوان زیر بخشی از ثروت عمومی است. منظور از دارایی‌های عمومی تجاری، دارایی‌ها یا عملیاتی است که منجر به ایجاد درآمدهای عمدتاً غیر مالیاتی

ناراکاری در بخش دولتی و موارد سه‌گانه ذکر شده در بالا از جمله دلایلی است که در رد ملی‌سازی و در دفاع از خصوصی‌سازی مورد استفاده قرار می‌گیرد. با این حال خصوصی‌سازی نیز به خودی خود ریسک‌هایی به همراه دارد که ممکن است از مسیر خود منحرف شده و منتج به سرمایه‌گذاری رفاقتی (خصولتی)، مقررات گذاری تبعیضی و نهایتاً گسترش فساد شود.

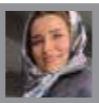
گذار به صندوق‌های ثروت ملی

فارغ از بحث‌های مرتبط با خصوصی‌سازی یا ملی‌سازی که در بخش قبل مورد اشاره قرار گرفت، استدلال نویسندگان کتاب ثروت عمومی ملل را از این مباحث فراتر گذاشته و راهکار دیگری برای مدیریت دارایی‌های عمومی تجاری ارائه می‌کند. در این راستا، نقطه آغازین بهبود کیفیت مدیریت دارایی‌ها رعایت اصل شفافیت است. به بیان دقیق‌تر دولت‌ها باید ترازنامه شفاف‌تری ارائه دهند که تمام دارایی‌های خود از جمله دارایی‌های تجاری و غیرتجاری را در بر گیرد. این امر زمینه پاسخگویی بیشتر متولیان دولتی در جامعه را نیز بیش از پیش فراهم می‌کند. گام بعدی در راه تقویت مدیریت دارایی‌های عمومی تجاری، یکپارچه‌سازی این دارایی‌ها در یک نهاد واحد تحت عنوان "صندوق ثروت ملی" است. این صندوق نوعی راه حل بینابینی است که دارایی‌های عمومی را در مالکیت دولت نگه داشته اما همزمان از طریق سازوکارهایی جلوی دخالت بیش از حد دولت در مدیریت این دارایی‌ها را می‌گیرد. در این مدل دولت حسابرسان و هیات مدیره صندوق را منصوب می‌کند، اما بر چگونگی مدیریت آن اعمال نفوذ ندارد. این جداسازی بین مدیریت و مالکیت اگر به‌طور صحیح انجام شود می‌تواند تضمین کند که مسایل سیاسی و حزبی سد راه مدیریت بهینه دارایی‌های عمومی نخواهد شد. به این ترتیب، همه دارایی‌های تجاری دولتی به یک صندوق ثروت ملی که بهترین استعدادهای مشغول به کار شد، در خلال سال‌های ۱۳۲۰ تا ۱۳۲۴ با اشغال کشور توسط متفقین، طبقات پایین جامعه درگیر فقر و گرانی و قحطی شدند. همین مسئله باعث شد که وی در طول عمر خود حساسیت زیادی برای رفع مشکلات نیازمندان داشته باشد.

با پایان جنگ جهانی دوم، رونق و آرامش در کسب‌وکارها ایجاد شد و تهران تبدیل به قلب اقتصادی ایران شد. با شنیدن خبر رونق کسب‌وکار در تهران، محمد که در ۱۹ سالگی برای مراقبت از خانواده از سربازی معاف شده بود برای پیشرفت و افزایش درآمد به همراه دوستش به تهران آمد و کار ویزیتوری را شروع کردند. آنها سرمایه چندانی نداشتند، در واقع ۸ کلاس سواد، چهار سال تجربه شاگردی تجارت خانه در یزد، اعتماد به نفس و درستکاری و مقداری پول قرضی سرمایه آنها بود.

از سال ۱۳۲۵ بازاریابی برات (بدون نیاز به سرمایه)، پارچه و برنج را شروع کردند و واسطه انتقال برات از تهران به یزد بودند و با تلاش بسیار توانستند خیلی زود مقداری پول

از کویر تا گلستان

مریم ذوالفقار

کارشناس مدیریت ارتباطات • بانک خاورمیانه

محمد گرامی در سال ۱۳۰۶ در یزد به دنیا آمد. این دوره همزمان با نوسازی و اصلاحات در شهرهای ایران بود و همین امر باعث شد طبقات پایین جامعه شهری از جمله مدیریت دارایی‌ها رعایت اصل شفافیت داشته باشند و شرایط برای تغییر وضعیت و موقعیت اجتماعی برای آنها فراهم شود.

او ده ساله بود که همراه با مادر و برادرش با انجام کارهای مختلف از خیاطی و تهیه شیرینی قطاب در منزل گرفته تا شکستن بادام و جداکردن مغز آنها برای سوخت، مخارج زندگی را تامین می‌کردند. آنها به سختی زندگی خود را سپری می‌کردند و قدرت خرید چندانی برای خرید کتاب های درسی پنجم و ششم محمد را نداشتند تا اینکه فرد خیری کتاب های درسی او را خرید که این امر نقش مهمی در تشویق او برای درس خواندن داشت. او کلاس ششم را با معدل ۱۸ پشت سر گذاشت اما با توجه به فاصله زیاد منزل تا مدرسه و به خاطر وجود مشکلات، بعد از اتمام کلاس هشتم نتوانست ادامه تحصیل دهد و به‌ناچار ترک تحصیل کرد تا کمک خرج مادرش باشد.

محمد در ۱۵ سالگی یعنی سال ۱۳۲۱ در تجارت خانه یکی از تاجر نیکوکار یزد با ماهی ۸ تومان به عنوان شاگرد دولتی به یک صندوق ثروت ملی که بهترین استعدادهای مشغول به کار شد، در خلال سال‌های ۱۳۲۰ تا ۱۳۲۴ با اشغال کشور توسط متفقین، طبقات پایین جامعه درگیر فقر و گرانی و قحطی شدند. همین مسئله باعث شد که وی در طول عمر خود حساسیت زیادی برای رفع مشکلات نیازمندان داشته باشد.

با پایان جنگ جهانی دوم، رونق و آرامش در کسب‌وکارها ایجاد شد و تهران تبدیل به قلب اقتصادی ایران شد. با شنیدن خبر رونق کسب‌وکار در تهران، محمد که در ۱۹ سالگی برای مراقبت از خانواده از سربازی معاف شده بود برای پیشرفت و افزایش درآمد به همراه دوستش به تهران آمد و کار ویزیتوری را شروع کردند. آنها سرمایه چندانی نداشتند، در واقع ۸ کلاس سواد، چهار سال تجربه شاگردی تجارت خانه در یزد، اعتماد به نفس و درستکاری و مقداری پول قرضی سرمایه آنها بود.

از سال ۱۳۲۵ بازاریابی برات (بدون نیاز به سرمایه)، پارچه و برنج را شروع کردند و واسطه انتقال برات از تهران به یزد بودند و با تلاش بسیار توانستند خیلی زود مقداری پول

پس انداز کنند وی در این سال‌ها به دلیل مشکلات بازار برات و برنج تصمیم گرفت با ویزیتوری صابون تغییراتی در شغل خود ایجاد کند که کسادی بازار در سال‌های ۱۳۳۰ تا ۱۳۳۳ باعث شد به دنبال کارهای جدید، برای ویزیتوری سسری هم به تجارت‌خانه گرچی صاحب چای جهان بزند و بعد از مدتی آنچنان در کار خود پیشرفت کرد که تصمیم گرفت در آغاز سی سالگی با توجه به تجربیات ۱۱ سال ویزیتوری در تهران، کاری مستقل را شروع کند.

با توجه به اینکه توانسته بود در این سال‌ها سرمایه خوبی جمع کند و همچنین بسیاری از مشتریان نیز او را به خوبی می‌شناختند از طرفی با توجه به شناختی که در این سال‌ها به کار و بازار چای کسب کرده بود، تصمیم گرفت با همکاری یکی از دوستانش کاری در بازار چای شروع کند و چای با نام بره نشسان را همزمان با خریدن انبار در سرای دلگشا با ۱۰ کارگر آغاز کردند و به‌تدریج فعالیتشان در اصفهان، مشهد، یزد و گرگان و ... توسعه پیدا کرد.

محمد گرامی به همراه یکی از دوستانش پنج سال بعد از تأسیس شرکت گلستان سعی کرد بخشی از فرآیند تولید محصول تجاری خود را در دست بگیرد و به همین دلیل شرکت گلستان در سال ۱۳۴۴ در شهرستان لاهیجان اقدام به خرید کارخانه کرد و پس از مدتی با خرید برگ سبزی به خشک کردن چای شکسته، باروتی و چای قلم پرداختند. کارخانه چای لاهیجان یکی از کارخانه‌هایی بود که در پرداخت به موقع بهای برگ سبز چای به کشاورزان و خرید برگ با کیفیت و تبدیل آن به چای خشک مناسب شهره شده بود. موضوعی که در حفظ استاندارد این نام تجاری بسیار موثر بود. شرکت گلستان علاوه بر واردات، بسته‌بندی و توزیع چای در سال ۱۳۴۶ به تولیدکننده تبدیل شد.

در سال ۱۳۴۵ محمد گرامی و شرکا، شرکت رویال تی را در زمینه واردات چای تأسیس کردند که کار خود را در ابتدا از انبار شوش آغاز کردند و بر اثر گسترش فعالیت، پس از سه چهار سال توانستند نقش شرکت را به عنوان

تاجر معتبر تثبیت کنند. همچنین تأکید بر حفظ کیفیت، قدرت توزیع و ابزار بازاریابی، موجب افزایش مشتریان این شرکت گردید.

در سال‌های بعد علاوه بر چای، خشکبار و حبوبات نیز به محصولات شرکت اضافه شد. در دهه ۵۰ کار تا جایی توسعه پیدا کرد که توانست بخش بزرگی از بازار تجاری چای کشور را در دست داشته باشد. در سال ۱۳۵۰ اولین دستگاه اتوماتیک بسته بندی چای به انبار شرکت گلستان وارد شد که چای ۱۰۰ گرمی گلستان و ۵۰۰ گرمی بسته بندی ماشینی وارد بازار شد که تا قبل از آن بسته بندی‌ها همگی دستی انجام می‌شد. در سال ۱۳۵۲ اولین دستگاه تولید چای ۲ گرمی را خریداری کرد که در هر دقیقه ۱۰۰ چای تی بگ تولید می‌کرد که در آن زمان به‌دلیل عدم استقبال متوقف شد اما بعدها مصرف چای کیسه‌ای گسترش یافت.

شرکت گلستان که در زمان شروع تنها ۵ تا ۱۰ نفر پرسنل داشت هم اکنون با بیش از ۲۰۰۰ نفر پرسنل و بیش از ۳۰۰ محصول جز پنج شرکت برتر در میان شرکت‌های توزیع کننده کشور در زمینه توزیع کلای پرمصرف از لحاظ نیروی فروش است. این شرکت در سال ۱۳۹۳ به عنوان واحد نمونه کیفی از میان ۲ هزار شرکت فعال در کلیه صنایع انتخاب شد.

گسترش نظام توزیع و ایجاد شبکه سراسری بخش با واردات برنج از هندوستان، برنج داخلی، بسته بندی انواع حبوبات، چای و پسته، تولید صنعتی قارچ، توسعه حدود ده‌ها هکتار پسته، فعالیت ساختمان سازی، واردات ماشین از میتسوبیشی و کوماتسوی ژاپن و هیوندای کره در کنار چند واحد صنعتی در زمینه اقتصاد و کشاورزی، بخش عمده فعالیت تجاری و صنعتی خانواده گرامی در سال‌های پس از انقلاب است.

محمد گرامی در سال ۱۳۸۸ پس از چندین دهه کارآفرینی و نقش آفرینی در عرصه اقتصاد ایران چهره در نقاب خاک کشید.

او داشتن علاقه، سخت کوشی و هدف درست را از عوامل موفقیت خود می‌دانست. ■

جزئیات قرارداد اوبر بانک اتریش

با امضای قرارداد با اوبر بانک اتریش، امکان نقل و انتقال تمامی عملیات بانکی فراهم شده و این بانک، تسویه کننده تمامی عملیات در سطح بین المللی بر اساس یورو خواهد بود. مشکلات شرکتها برای جذب سرمایه گذار خارجی، سرمایه گذاری بر روی پروژه های توسعه ای یا حتی خریدهای جاری مثل ماشین آلات، قطعات، تجهیزات، کالاهای واسطه ای و مصرفی تا حد قابل توجهی بر طرف شده است. قرارداد ۱۴ بانک ایرانی با "اوبر بانک" اتریش بر این اساس شکل گرفته که ۱۴ بانک ایرانی طرف قرارداد با بانک اوبر اتریش، امکان نقل و انتقال تمام عملیات بانکی برایشان فراهم می شود و این بانک اتریشی تسویه کننده تمامی عملیات در سطح بین المللی بر اساس یورو خواهد بود. به کمک این قرارداد نقل و انتقال عملیات بانکی در ایران سرعت می گیرد.

شرکت های صادرات محور از طریق این سیستم بانکی به راحتی و بدون دردسر می توانند عملیات ارزی خود را انجام دهند، چون حتی در دوران پسابرجام برخی نقل و انتقالات از طریق سیستم صرافی ها یا از طریق معدود بانک هایی که در خارج از ایران شعبه داشتند، انجام می گرفت. نقل و انتقالات باید شفاف صورت بگیرد تا در آینده ما را دچار دردسر نکند. در حال حاضر سرمایه گذاران اروپایی، بسیار علاقه مند به این هستند که در حوزه انرژی های پاک از جمله خورشیدی، سرمایه گذاری هایی در ایران داشته باشند. همچنین تفاهم نامه ها و توافق نامه هایی هم با موضوع ساخت واگن های مترو، واگن های بین شهری و احداث پروژه های تولید برق و همین طور پروژه های نفتی، با سرمایه گذاران خارجی منعقد شده است.

افتتاح حساب بانکی اشخاص حقیقی محدود شد

بر اساس بخشنامه بانک مرکزی، اشخاص حقیقی تنها می توانند ۶ حساب در هر بانک افتتاح کنند. به موجب این دستورالعمل هر فرد در هر بانک و یا موسسه اعتباری می تواند یک حساب جاری مشترک و یک حساب جاری انفرادی، یک حساب کوتاه مدت عادی مشترک و حساب کوتاه مدت عادی انفرادی، یک حساب قرض الحسنه مشترک و یک حساب قرض الحسنه انفرادی داشته باشد. شرایط افتتاح حساب سرمایه گذاری بلند مدت متفاوت است و مشمول این دستورالعمل نمی شود. همچنین در صورتی که سپرده کوتاه مدت عادی، دو سال، سپرده قرض الحسنه پس انداز، سه سال و سپرده قرض الحسنه جاری، پس از وصول آخرین برگه چک پس از یک سال، راکد و بدون تراکنش باقی بماند، این سپرده ها به سرفصل حساب های راکد منتقل می شود. این دستورالعمل سپرده های زیر ۲ میلیون تومان را شامل می شود. در صورتی که حساب قرض الحسنه پس انداز پس از هفت سال، کوتاه مدت عادی پس از پنج سال و قرض الحسنه جاری پس از چهار سال شناسایی نشود، به سرفصل حساب های بلا تکلیف منتقل می شود. اگر یک حساب قرض الحسنه پس انداز هیچ تراکنشی نداشته باشد در تور راکد و مطالبه نشده قرار می گیرد. البته بانک ها موظفند مشتریان را شناسایی و با آنها ارتباط بگیرند تا حساب تعیین تکلیف شود. اگر مشتری دارای حساب فعال در بانک باشد موجودی حساب بدون تراکنش به حساب فعال واریز خواهد شد.

صدور الکترونیکی ضمانت نامه گمرکی در بانک خاورمیانه

تبادل الکترونیکی بیمه نامه ها میان شرکت های بیمه ای و گمرک، دریافت ضمانت نامه های الکترونیک میان گمرک و چند بانک از جمله اقدامات گمرک برای یکپارچه کردن و جمع اطلاعات مهم در این زمینه است. این اقدام باعث می شود، در ابتدا واحدهای تولیدی و بخش های ترانزیتی کشور یک بیمه تجمیع را در گمرک امانت گذارند و به دفعات از این بیمه استفاده کنند، این امر باعث تسهیل، تسریع و دقت و کنترل بیشتر در تجارت خارجی و تسهیل تجارت می شود. همچنین اظهار مدارک کالا قبل از ورود در دستور کار قرار دارد. تقریباً ۴ روز قبل از حرکت محموله به کشور، مانیفست الکترونیک در زمان بارگیری کالا وصول می شود و قرار است این سرویس را در خدمت همه بازرگانان و تولیدکنندگان قرار گیرد و تشریفات گمرکی قبل از ورود به بنادر کشور انجام شود که از توقف محموله ها در گمرکات جلوگیری شود.

۳ شرط دریافت تسهیلات فاینانس ایتالیا

نایب رییس هیات مدیره بانک خاورمیانه، ارز آوری، سودآوری و مجوزهای قانونی را شرایط استفاده از فاینانس ۵ میلیارد یورویی برای پروژه های بخش خصوصی اعلام کرد. سیدحسین سلیمی درباره نحوه استفاده از فاینانس ۵ میلیارد یورویی بین بانک های ایرانی و موسسه Invitalia Global Investment گفت: بانک خاورمیانه این خط اعتباری را تنها در اختیار بخش خصوصی قرار می دهد و پرداخت این خط اعتباری به بخش های دولتی و عمومی توسط بانک مرکزی و بانک صنعت و معدن انجام می شود. وی درباره شرایط استفاده از این خط اعتباری برای بخش خصوصی گفت: طرح های سودآور و ارزآور بخش خصوصی می توانند از این فاینانس استفاده کنند. ارزآوری این طرح ها از آن جهت مهم است که استفاده کنندگان باید بتوانند در سررسید، اقساط خود را پرداخت کنند.

از سوی دیگر علاوه بر موضوع سودآوری، افرادی که می خواهند برای طرح های خود از این خط اعتباری استفاده کنند باید تمامی مجوزهای لازم را از جمله مجوزهای محیط زیست و وزارت صنعت را داشته باشند. بر اساس این قرارداد که توسط دو بانک ایرانی صنعت و معدن و خاورمیانه با موسسه Invitalia Global Investment ایتالیا امضاء شده و امکان الحاق سایر بانک های ایرانی به آن وجود دارد، پروژه های عمرانی و تولیدی کشور که با استفاده تکنولوژی، ماشین آلات یا خدمات فنی و مهندسی کشور ایتالیا اجرا می شوند، می توانند از این تسهیلات استفاده کنند. استفاده از این خط اعتباری، با رعایت قوانین و مقررات داخلی، خصوصاً الزامات

مندرج در قانون برنامه ششم توسعه، قوانین بودجه سنواتی و آیین نامه ها و دستورالعمل های مرتبط میسر خواهد بود. همچنین تمام پروژه های بخش دولتی و غیردولتی که اولویت آنها به تایید دستگاه های ذیربط رسیده و مجوزهای مربوطه را اخذ کرده باشند، می توانند از این تسهیلات استفاده کنند.

بانک ها برای سال ۹۷ - سررسید چاپ نکردند

بانک های دولتی و خصوصی به صورت مشترک تصمیم گرفتند هزینه چاپ سررسید ۱۳۹۷ را برای بازسازی خسارات ناشی از زلزله غرب کشور هزینه کنند. با توجه به وقوع حادثه مهیب زلزله در استان کرمانشاه و به منظور ابراز همدردی با هموطنان آسیب دیده ناشی از زلزله، مدیران عامل نظام بانکی کشور در جلسه مشترک ۲۹ آبان ۱۳۹۶ خود با تخصیص بودجه چاپ تقویم و سررسید سالانه برای کمک به آسیب دیدگان موافقت کردند.

سامانه نهاب عملیاتی شد

بر اساس جدیدترین بخشنامه بانک مرکزی حساب مشتریان فاقد کد شهاب در بانک ها و موسسات مالی و اعتباری مسدود می شود. بانک مرکزی با توجه به ضرورت ایجاد ساختار و دستورالعمل یکسان برای نگهداری و به روز رسانی اطلاعات مشتریان بانکی و تعیین اعتبار و امتیاز مشتری، جلوگیری از مفاسد اقتصادی، امکان پاسخگویی شبکه بانکی به سایر ارگان ها و غیره اقدام به ایجاد و استقرار نظام هویت سنجی الکترونیکی بانکی (نهاب) در شبکه بانکی کرده است. سامانه نهاب (نظام هویت سنجی الکترونیکی بانکی) با برقراری ارتباط با سیستم های اطلاعاتی نظیر ثبت احوال، ثبت شرکت ها، اداره پست و سیستم های نیروی انتظامی و سایر دستگاه های قضایی و دولتی موجب ایجاد و استقرار نظام هویت سنجی الکترونیکی بانکی شده است. بر این اساس برای هر یک از مشتریان شبکه بانکی کد شهاب که شناسه ای عددی و ۱۶ رقمی است در فایل اطلاعات مشتریان بانک و موسسه مالی و اعتباری گنجانده شده است.

برای اختصاص کد شهاب باید اطلاعات نام، نام خانوادگی، کد ملی، شماره شناسنامه و تاریخ تولد بر اساس اطلاعاتی که در سامانه ثبت احوال ثبت شده و به بانک ها داده شده اصلاح شود.

ساعت کاری شعبه های بانک خاورمیانه در روزهای شنبه تا چهارشنبه از ساعت ۸:۰۰ الی ۱۶:۳۰ و در روزهای پنجشنبه از ساعت ۸:۰۰ الی ۱۳:۰۰ می باشد.

شعبه های بانک خاورمیانه

شهر	شعبه	کد	آدرس	تلفن
تهران	آفتاب	۱۰۰۱	میدان ونک، خیابان شهید خدای، تقاطع خیابان آفتاب، شماره ۱۱۸	۸۸۶۲ ۳۷۵۰
تهران	نویخت	۱۰۰۲	خیابان خرمشهر، خیابان شهید عربعلی، نبش خیابان یازدهم، شماره ۵۸	۸۶۰۸ ۹۷۰۳
تهران	نیاوران	۱۰۰۳	خیابان شهید باهنر، بعد از سه راه یاسر، شماره ۲۹۹	۲۲۷۵ ۹۳۹۸
تهران	الهیه	۱۰۰۴	خیابان شهید فیاضی، خیابان شهید آقابزرگی، نبش بن بست بیژن، شماره ۳۳	۲۲۳۹ ۰۹۹۱
تهران	مهستان	۱۰۰۵	شهرک قدس، خیابان ایران زمین، شماره ۲۲۰۲	۸۸۵۶ ۱۶۵۶
تهران	سعادت آباد	۱۰۰۶	سعادت آباد، بالاتر از میدان سر لشکر شهید طهرانی مقدم، نبش کوچه هفتم، شماره ۸۶	۲۲۳۸ ۲۹۳۸
تهران	بخارست	۱۰۰۷	خیابان احمد قصیر، نبش خیابان پنجم، شماره ۲	۸۸۷۲ ۹۹۲۵
تهران	زعفرانیه	۱۰۰۸	خیابان ولنجک، انتهای خیابان سیزدهم، تقاطع خیابان ثاراله، شماره ۲	۲۲۴۲ ۴۷۸۲
تهران	ظفر	۱۰۰۹	خیابان شهید دستگردی، بین بلوار نلسون ماندلا و خیابان ولی عصر، شماره ۲۷۷	۸۶۰۸ ۲۳۸۵
اصفهان	اصفهان	۳۰۰۱	میدان فیض، نبش خیابان میر، شماره ۵	۰۳۱-۳۶۶۴ ۴۶۸۳
تبریز	تبریز	۴۵۰۱	شهرک ولی عصر، فلکه رودکی، خیابان رودکی، نبش کوچه سحر، شماره ۵۶۰	۰۴۱-۳۳۲۷ ۲۶۰۵
شیراز	شیراز	۷۲۰۱	بلوار ستارخان، تقاطع خیابان عقیف آباد، شماره ۱۲۷	۰۷۱-۳۶۲۶ ۸۸۰۷
مشهد	مشهد	۸۵۰۱	بلوار سجاد، بین چهارراه بهار و چهارراه گلریز، شماره ۴۸	۰۵۱-۳۷۶۵ ۶۲۲۲
کرمان	کرمان	۸۰۰۱	بلوار جمهوری اسلامی، بازار موبایل ایران ۳، طبقه پنجم، واحد ۵۰۷	۰۳۴-۳۲۴۸۴۱۳۵
اردبیل	اردبیل	۴۸۵۱	خیابان امام خمینی، مجتمع تجاری اداری الدوز پاسارگاد، طبقه چهارم، واحد ۴۷	۰۴۵-۳۳۲۵ ۸۷۰۱
کرج	کرج	۶۲۴۱	بلوار چمران، مجتمع اداری البرز بل سنتر، طبقه سوم، واحد ۳۰۲	۰۲۶-۳۲۸۶ ۷۳۰۰

بانک خاورمیانه علاوه بر ارائه تمامی خدمات یک بانک تجاری، سایر خدمات حوزه بازار پول و سرمایه را به صورت مستقیم و یا از طریق شرکت های زیرمجموعه یا وابسته با رعایت مقررات و ضوابط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و سازمان بورس و اوراق بهادار فراهم کرده است.

شرکت کارگزاری بانک خاورمیانه

تهران، خیابان شهید دستگردی، بین بلوار نلسون ماندلا و خیابان ولی عصر، شماره ۲۷۷ تلفن: ۰۹۱۹ ۸۶۰۸

شرکت داده پردازان سیمای آفتاب

تهران، خیابان خرمشهر، خیابان شهید عربعلی، نبش خیابان یازدهم، شماره ۱ تلفن: ۰۷۰۰ ۴۳۶۵

شرکت خدمات ارزی و صرافی خاورمیانه

میدان آرژانتین، خیابان احمد قصیر (بخارست)، نبش کوچه نهم، برج بخارست، طبقه دوم تلفن: ۰۱۲۶۱۰۰۰ ۴۱۲۶

شرکت بیمه زندگی خاورمیانه

تهران، خیابان احمد قصیر، خیابان ششم، شماره ۷ تلفن: ۰۳۰۰ ۴۱۳۶

ساختمان ادارات مرکزی

تهران، خیابان احمد قصیر، نبش خیابان پنجم، شماره ۲
تلفن: ۰۲۱۷ ۸۰۰۰ ۴۲۱۷
دورنگار: ۰۱۰۹۵ ۸۸۷۰
کدپستی: ۱۵۱۳۶۴۵۷۱۷ تهران، صندوق پستی: ۰۴۴۵-۱۵۸۷۵
www.middleeastbank.ir
info@middleeastbank.ir

چاؤگ دورسسان، پاوه، کرمانشاه
عکاس: سروہ سجانی